

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

Gimnazjum nr 4 w Skoczowie
Skoczów

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 03-06-2013 - 07-06-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Jacek Szczotka, Anna Olbrycht.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	31
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	0
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	1
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	45
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	56
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	1
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	0
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	18
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	1
Obserwacja zajęć			7
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum nr 4 w Skoczowie
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Skoczów
Ulica	Mickiewicza
Numer	11
Kod pocztowy	43-430
Urząd pocztowy	Skoczów
Telefon	0338533712
Fax	
Www	www.zs3.skoczow.pl
Regon	07280519900000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	218
Oddziały	9
Nauczyciele pełnozatrudnieni	18
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	4
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	24.22
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	12.11
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	cieszyński
Gmina	Skoczów
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Raport, do którego lektury Państwa zachęcamy, dotyczy ewaluacji zewnętrznej problemowej, przeprowadzonej w Gimnazjum nr 4 w Skoczowie, które wraz ze Szkołą Podstawową nr 1 tworzy Zespół Szkół nr 3 w Skoczowie. Poniżej znajdują Państwo najważniejsze informacje o szkole w dwóch obszarach jej działalności:

1. Procesy zachodzące w szkole,
 2. Funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów.
- Wszystkie zawarte w raporcie tezy i dane, znajdują potwierdzenie w wynikach przeprowadzonych badań.

Placówka jest szkołą publiczną, prowadzoną przez Gminę Skoczów, liczącą dziewięć oddziałów, do których uczęszcza 218 uczniów. Funkcjonowanie szkoły oparte jest na koncepcji pracy, w której priorytetem jest m.in.:

- Poprawa efektów kształcenia, osiąganie jak najlepszych wyników na egzaminach zewnętrznych.
- Osiąganie jak najwyższych wyników w konkursach przedmiotowych.
- Propagowanie idei wolontariatu i aktywizacji społecznej uczniów.
- Wychowanie patriotyczne i regionalne ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania poczucia tożsamości regionalnej, narodowej i europejskiej.
- Promocja zdrowego stylu życia, wychowanie przez sport.
- Rozwijanie bazy szkolnej umożliwiającej pełną realizację procesów edukacyjnych.

Oferta edukacyjna szkoły jest zróżnicowana, dostosowana do potrzeb i zainteresowań uczniów, obejmuje zajęcia dydaktyczne prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę oraz szeroką gamę zajęć pozalekcyjnych, na którą składają się zajęcia wyrównawcze, koła przedmiotowe oraz koła zainteresowań (szachowe, modelarskie, teatralne, muzyczne, introligatorskie, kulinarne, turystyczno-rowerowe, przyrodniczo-turystyczne, plastyczne), zajęcia sportowe (siatkówka, gry zespołowe) oraz zajęcia realizowane w ramach szkolnego wolontariatu i drużyny harcerskiej. Oprócz prowadzonych zajęć obowiązkowych i dodatkowych, szkoła realizuje programy edukacyjne, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

- Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty,
- Nauka kluczem do przyszłości,
- Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy,
- Skoczki chcą się uczyć.

W szkole prowadzi się działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów, m.in. poprzez diagnozowanie ich możliwości, organizowanie zajęć dodatkowych, zajęć rozwijających zainteresowania, zachęcanie i przygotowywanie do udziału w konkursach i zawodach sportowych, nagradzanie i umożliwianie podejmowania udziału w licznych akcjach charytatywnych. Szkoła dba o jakość uczenia się, o czym świadczą m.in. dobre wyniki egzaminu gimnazjalnego oraz sukcesy uczniów w różnorodnych konkursach, np. przedmiotowych (z chemii, fizyki, języka rosyjskiego biologii, matematyki) i plastycznych, a także w zawodach sportowych (pływakich, piłki koszykowej, siatkowej i ręcznej).

Duże znaczenie w pracy szkoły ma ścisła współpraca ze środowiskiem lokalnym, w ramach której wykorzystywane są jego zasoby. Sprzymierzeńcami szkoły w realizacji jej zadań są m.in.: Rada Rodziców, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zespół Szkół Specjalnych, Salwatoriańskie Stowarzyszenie Hospicyjne w Bielsku-Białej, Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie oraz Dom Dziecka w Międzyzwięciu, Radio „Anioł Beskidów”, Miejskie Centrum Kultury „Integrator”, Biblioteka Miejska, Muzeum Gustawa Morcinka w Skoczowie, Muzeum św. Jana Sarkandra w Skoczowie, Nadleśnictwo „Dolny Bór” w Skoczowie, skoczowskie szkoły i przedszkola, Stowarzyszenie „Jedynka – pewnie patrzymy w przyszłość”. Efektem tej współpracy jest m.in. realizowanie wspólnych działań edukacyjnych na rzecz środowiska, takich jak:

- akcje charytatywne w ramach szkolnego wolontariatu (plener artystyczny dla niepełnosprawnych uczniów, koncert charytatywny, Pola Nadziei, Szlachetna paczka),
- nagrywanie audycji dla radia „Anioł Beskidów”,
- udział w organizowanym przez Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu Marszu Żywych,
- organizowanie letniego wypoczynku dzieci (Lato w mieście, Zima w mieście),
- organizowanie akcji ekologicznych (Sprzątanie Świata, zbiórka makulatury),
- organizowanie festynu rodzinnego.

W funkcjonowaniu szkoły dużą rolę odgrywają rodzice, którzy uczestniczą w wielu działaniach, w tym także w podejmowaniu decyzji dotyczących pracy szkoły. Mogą także liczyć na różne formy wsparcia wychowawczego, jakie szkoła oferuje.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy*

Komentarz:

Szkoła posiada opracowaną koncepcję pracy, przyjętą przez radę pedagogiczną, która jest znana uczniom, rodzicom oraz pracownikom szkoły. Określone w koncepcji kierunki pracy szkoły są akceptowane zarówno przez rodziców, jak i przez uczniów. Szkoła prowadzi działania, za pomocą których realizuje przyjętą koncepcję pracy, a jej modyfikacje wynikają z przeprowadzanych analiz.

Założenia przyjętej i akceptowanej koncepcji pracy szkoły.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez radę pedagogiczną. 28 spośród 31 nauczycieli uczestniczących w ankiecie uważa, że rada pedagogiczna przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy szkoły, 29 z nich czuje się jej współautorami. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że koncepcja jest przed rozpoczęciem roku szkolnego analizowana w ramach zespołów przedmiotowych, które dokonują zmian, a następnie na posiedzeniu rady pedagogicznej koncepcja jest uchwalana (przyjęta została na posiedzeniu rady pedagogicznej w dniu 14 września 2012 roku, nr protokołu 01/09/2012).

Koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły. Zdaniem nauczycieli i dyrektora uczestniczących w wywiadach, koncepcja pracy szkoły obejmuje: cele szkoły, priorytety jej działalności, model absolwenta, kierunki rozwoju w trzech wymiarach (kształcenie, wychowanie i opieka, zarządzanie) oraz sprzymierzeńców szkoły. Główne cele szkoły są następujące: kształtowanie osobowości ucznia otwartego na świat nauki, kultury i sztuki, wychowanie w duchu tolerancji, tworzenie warunków sprzyjających dobremu samopoczuciu psychicznemu, fizycznemu i społecznemu, pogłębianie w uczniach własnej wartości i pobudzanie ich do działania na rzecz innych, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, aktywności zawodowej oraz czynnego udziału w życiu społeczno-kulturalnym kraju i regionu, przygotowanie do samokształcenia i uczenia się przez całe życie oraz umiejętnego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, kształtowanie postaw proekologicznych, obywatelskich, patriotycznych, regionalnych i wdrażanie do prowadzenia zdrowego stylu życia, podtrzymywanie pamięci o życiu i twórczości patrona szkoły Gustawa Morcinka. Priorytetem w działalności szkoły jest: poprawa efektów kształcenia i osiąganie jak najlepszych wyników na egzaminach zewnętrznych, osiąganie sukcesów w konkursach przedmiotowych, propagowanie idei wolontariatu i aktywizacji społecznej wśród uczniów, wychowanie patriotyczne i regionalne ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania poczucia tożsamości regionalnej, narodowej i europejskiej, promowanie zdrowego stylu życia i wychowanie przez sport, rozwijanie szkolnej bazy umożliwiającej pełną realizację reformy programowej. Dyrektor w wywiadzie oprócz celów szkoły wskazał również na przygotowanie absolwenta, który jest otwarty na świat wartości, rozumie istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej, dostrzega potrzeby własne i innych, odznacza się kulturą osobistą, jest świadomy swojego miejsca w świecie, ojczyźnie i rodzinie oraz jest przygotowany do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie. Pracownicy niepedagogiczni stwierdzili podczas wywiadu, że w szkole ważne są takie wartości jak: wyniki i osiągnięcia uczniów w nauce, udział w konkursach, turniejach i zawodach sportowych, wykazywanie szacunku do siebie, pokazywanie się na zewnątrz i prezentowanie swoich umiejętności (przedstawienia), udział w akcjach społecznych i ekologicznych, kształtowanie postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i proekologicznych, a także kreatywność i przedsiębiorczość. Analizowana dokumentacja zawiera założenia koncepcji pracy szkoły, wizję i charakterystykę ucznia, o których wspominali rozmówcy.

Koncepcja pracy szkoły jest również znana uczniom oraz rodzicom i akceptowana przez nich. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie uważają, że w szkole szczególny nacisk kładzie się na sport, osiąganie wysokich wyników w nauce oraz w konkursach, wyjazdy poszerzające wiedzę (np. na Marsz Żywych do Oświęcimia), dobre wychowanie, kulturę osobistą, dyscyplinę i porządek, szacunek wobec siebie i innych. Uczniowie w trakcie rozmowy uznali, że szczególnie w szkole podoba im się odpowiedni poziom nauczania, przyjazne nastawienie nauczycieli i udzielanie pomocy uczniom. W opinii uczestniczących w wywiadzie rodziców, w szkole kładzie się nacisk na kulturę osobistą, kulturę języka (poprawność wypowiedzania się), szacunek wobec siebie i innych, pomoc koleżeńską, współpracę w grupie, odpowiedni do okoliczności ubiór, przestrzeganie obowiązujących zasad zachowania nie tylko w szkole, ale i w różnych instytucjach (np. w teatrze). W ocenie rodziców, przyjęte przez

szkołą kierunki pracy są odpowiednie i akceptowane przez nich, wdrażane postawy są ważne zarówno dla nich, jak i ich dzieci. Uważają także, że mogą zgłaszać swoje propozycje i uwagi na temat tego, jakie wartości uznaje się w szkole za istotne. Zdaniem dyrektora (wywiad), uczniowie i rodzice zapoznawani są z koncepcją pracy szkoły przez wychowawców na lekcjach wychowawczych (uczniowie), pierwszych zebraniach z wychowawcami klas i na zebraniach rady rodziców (rodzice), poprzez przygotowaną jej wizualizację (plakat) zamieszczoną na szkolnym korytarzu, a także poprzez stronę internetową szkoły, na której koncepcja została zamieszczona.

Działania realizujące koncepcję pracy szkoły.

W opinii nauczycieli, jaką wyrazili w wywiadzie oraz dyrektora (ankieta), najważniejszymi działaniami szkoły, które realizują założenia koncepcji pracy są:

- rozwijanie wśród uczniów idei wolontariatu (współpraca ze szkołą specjalną, domem dziecka, organizowanie plenerów malarskich dla uczniów szkoły specjalnej, akcji Bezpieczne kibicowanie, zajęć z języka angielskiego, plastycznych, terapeutycznych, realizowanie uczniowskiego projektu gimnazjalnego „Integracja przez sport”),
- organizowanie akcji charytatywnych (współpraca z Salwatoriańskim Stowarzyszeniem Hospicyjnym, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy, akcje: Pola Nadziei, „nakrętkomania”, Prezent pod choinkę, Szlachetna paczka, Jałmużna Wielkopostna, koncerty charytatywne, zbiórki dla schroniska dla zwierząt, zbiórki w sklepie Tesco),
- propagowanie zdrowego stylu życia (organizowanie Dnia zdrowego odżywiania, udział w akcji "Trzymaj formę", „Zachowaj trzeźwy umysł”, zamawianie do szkolnego sklepiu tylko zdrowych artykułów spożywczych),
- funkcjonowanie w szkole klas sportowych, podejmowanie udziału w zawodach i turniejach sportowych,
- organizowanie konkursów o życiu patrona szkoły (wiedzy i plastycznego), przygotowywanie inscenizacji na Dzień Patrona, utrzymywanie ceremoniału szkoły,
- lekcje muzealne, obchody świąt, coroczny udział w Marszu Żywych w Oświęcimiu,
- spotkania z ciekawymi ludźmi (Marcel Goldman z Izraela, paraolimpijczyk, osoba chora na stwardnienie rozsiane),
- akcje ekologiczne (Dzień Ziemi, Sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych),
- nagrywanie audycji dla radia Anioł Beskidów,
- podejmowanie na lekcjach wychowawczych tematyki dotyczącej dobra, piękna i prawdy,
- realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, np. „Nauka kluczem do przyszłości”, „Raz, dwa, trzy-umiem ja, umiesz ty”, „Skoczki chcą się uczyć”.

Zdaniem rodziców uczestniczących w wywiadzie, w szkole prowadzi się działania wzmacniające uznawane wartości, do których należy m.in.: zapraszanie do szkoły specjalistów lub ciekawych ludzi (policjant, paraolimpijczyk), organizowanie dla rodziców spotkań z policjantem na temat zagrożeń w Internecie, realizowanie współpracy z przedszkolami, szkołą specjalną, Caritasem, organizowanie akcji charytatywnych i prowadzenie szkolnego wolontariatu (koncert charytatywny, Pola Nadziei), podejmowanie udziału w akcjach ekologicznych.

Wprowadzanie zmian w koncepcji pracy szkoły.

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana. Prawie wszyscy nauczyciele biorący udział w ankiecie (30/31) uznali, że uczestniczyli w pracach nad analizą i modyfikacją koncepcji pracy szkoły. Zdaniem dyrektora (ankieta), w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły, oprócz niego, uczestniczyła cała rada pedagogiczna. W opinii nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, koncepcja pracy szkoły jest analizowana, a na podstawie wniosków z analizy, dokonywana jest modyfikacja sposobów jej realizowania. Najważniejsze wnioski są następujące: należy ciągle wzmacniać pozytywne postawy uczniów, istnieje konieczność zmiany priorytetów i uzupełnienia listy sprzymierzeńców szkoły, należy kontynuować działania ze względu na ich skuteczność i widoczne efekty, wdrażane przedsięwzięcia są spójne z realizowanymi programami nauczania. Zdaniem nauczycieli, założenia koncepcji pracy szkoły są stałe, natomiast modyfikacji ulegają formy jej realizacji, planowane na każdy rok szkolny. Dyrektor stwierdził podczas wywiadu, że koncepcja pracy szkoły jest analizowana, ale zmiany dotyczą form realizacji, a nie założeń koncepcji i wynikają z bieżących problemów szkoły. Zmianie ulegają sposoby działania, które wynikają z uwzględnianych wniosków z przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej, priorytetów MEN i Kuratorium Oświaty.

Wprowadzane modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz. Nauczyciele i dyrektor uczestniczący w wywiadach uważają, że w koncepcji pracy szkoły wprowadzono następujące modyfikacje:

- uwzględnione zostały priorytety bezpieczeństwa (opracowanie procedury postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia i samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia),
- zmodyfikowano sylwetkę absolwenta szkoły,
- dokonano zmiany w kolejności priorytetów (otwartość na świat wartości, kulturę osobistą, przystosowanie do życia w rozwijającym się świecie, miejsce w swojej rodzinie i ojczyźnie),

- poszerzono współpracę ze środowiskiem (radio Anioł Beskidów, Ośrodek Pomocy Dziecku i Rodzinie, Dom Dziecka w Międzywiciu),
- uaktualniono listę sprzymierzeńców szkoły.

Koncepcja pracy szkoły była przedmiotem ewaluacji wewnętrznej. Na podstawie wyników badań stwierdzono m.in., że rodzice nie w pełni rozumieją pojęcie koncepcji pracy szkoły, co oznacza, że na pierwszych zebraniach z rodzicami należy ich z nią zapoznać oraz poinformować, gdzie mogą uzyskać dodatkowe informacje. Ponadto, nauczyciele powinni raz w roku analizować i modyfikować koncepcję pracy, pracując w zespołach samokształceniowych i zespole wychowawczym.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Opracowana przez szkołę oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową, uwzględnia potrzeby uczniów i zakłada kształtowanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Oferta ta jest monitorowana oraz modyfikowana w celu umożliwienia uczniom pełniejszego rozwoju, czemu służy m.in. realizacja nowatorskich rozwiązań programowych.

Realizacja i monitorowanie podstawy programowej.

Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że układając programy nauczania szczególną uwagę zwracają na cele, treści, warunki i sposób realizacji podstawy programowej, a także na dostosowanie programów i podręczników do możliwości uczniów, kształcenie umiejętności posługiwania się językiem ojczystym i komunikowania się w języku obcym oraz umiejętności posługiwania się technologiami informacyjnymi. Ponadto według nauczycieli, zwracają oni uwagę na kształcenie umiejętności społecznych oraz umiejętności dotyczących przedsiębiorczości, kreatywności i samorządności. Zdaniem dyrektora, jakie wyraził w ankiecie, układając programy nauczania zwracają uwagę na wszystkie elementy podstawy programowej. Przeprowadzone obserwacje zajęć wykazały, że nauczyciele realizują elementy podstawy programowej. Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że realizację podstawy programowej monitorują w następujący sposób: numerują kolejno tematy realizujące podstawę programową, analizują zapisy w dziennikach dotyczące realizacji podstawy programowej, przygotowują sprawozdania z realizacji podstawy programowej oraz zapoznają się z wynikami kontroli przeprowadzanej przez dyrektora w zakresie realizacji podstawy programowej. Według nauczycieli, z monitorowania realizacji podstawy programowej wynikają następujące wnioski: podstawa programowa ze wszystkich przedmiotów realizowana jest na bieżąco i w wymaganym wymiarze zajęć, warunki i sposób realizacji podstawy są uwzględniane przez nauczycieli, realizacja podstawy pozwala na opanowanie przez uczniów podstawowych umiejętności i osiąganie założonych celów zajęć, umiejętne planowanie pracy na przedmiotach z podziałem na grupy zapobiega wypadaniu zajęć w dni wolne. Zdaniem dyrektora, jakie wyraził w wywiadzie, realizacja podstawy programowej monitorowana jest w oparciu o arkusze monitoringu ilości zrealizowanych godzin w poszczególnych klasach oraz arkusze monitoringu realizacji treści wynikających z podstawy programowej, opracowywane przez nauczycieli każdego przedmiotu na koniec etapu edukacyjnego. Ponadto w ramach nadzoru pedagogicznego dokonywana jest kontrola dokumentacji programowej (rozkładów materiału) i dzienników lekcyjnych, a także prowadzona jest obserwacja lekcji pod kątem realizacji podstawy programowej. Zdaniem dyrektora, z monitorowania podstawy programowej wynikają takie wnioski: podstawa programowa realizowana jest na bieżąco, zastępstwa za nieobecnych nauczycieli są przydzielane w miarę możliwości nauczycielom tej samej specjalności, warunki i sposób realizacji podstawy programowej z każdego przedmiotu są uwzględniane.

Założenia oferty edukacyjnej.

Z ankiety Moja szkoła, przeprowadzonej wśród uczniów klasy drugiej wynika, iż najbardziej chcieliby się w szkole

nauczyć: samodzielności i radzenia sobie w dorosłym życiu (24 wskazania), matematyki (12), języka angielskiego (9), języka polskiego (9), odpowiedzialności (7), wychowania fizycznego (6), historii (4), pracy zespołowej (4) i fizyki (3). 34 spośród 45 ankietowanych uczniów wskazało, że szkoła umożliwia im nauczenie się tych najważniejszych dla nich rzeczy, odmienne zdanie wyraziło 11 uczniów. Rodzice w ankiecie wskazali następujące potrzeby edukacyjne ich dzieci: dodatkowe zajęcia sportowe (z samoobrony, koszykówki), osiąganie wysokich wyników w nauce, zdobycie wiedzy niezbędnej do dalszej edukacji, nauka języków obcych, kształcenie umiejętności korzystania z technik informacyjnych, rozwijanie zainteresowań, przygotowanie do życia we współczesnym świecie i radzenia sobie w różnych sytuacjach, współdziałanie w grupie i logiczne myślenie. Zdaniem wszystkich ankietowanych rodziców (18), szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dziecka. Nauczyciele w wywiadzie wymienili następujące działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów: realizowanie celów i treści zawartych w podstawie programowej, wzbogacanie oferty edukacyjnej o zajęcia pozalekcyjne (kół przedmiotowych i zainteresowań: informatycznego, teatralnego, muzycznego, inroligatorskiego, kulinarnego, turystyczno-rowerowego, przyrodniczo-turystycznego, plastycznego) oraz wprowadzenie nauki drugiego języka obcego (języka rosyjskiego), prowadzenie dodatkowych zajęć w ramach realizowanych projektów (np. "Raz, dwa, trzy - umiem ja, umiesz ty", „Skoczki chcą się uczyć”), organizowanie konkursów i przygotowywanie do nich (szczególnie przedmiotowych) oraz do zawodów sportowych, stałe analizowanie osiągnięć uczniów, podejmowanie udziału w różnych akcjach społecznych (charytatywnych i ekologicznych), obchodzenie świąt i uroczystości szkolnych i państwowych, przygotowywanie do egzaminów zewnętrznych, organizowanie wycieczek dydaktycznych (muzea, uniwersytet), wyjazdów do teatru i kina, nocy filmowej w szkole oraz wzbogacanie bazy dydaktycznej szkoły. Zdaniem nauczycieli (wywiad) oraz dyrektora (ankieta), w szkole kształtuje się u uczniów kompetencje potrzebne na rynku pracy, takie jak: komunikowanie się w języku ojczystym oraz porozumiewanie się w języku obcym, posługiwanie się technologiami informatycznymi, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, współpracę w grupie, a także doskonalą się umiejętności autoprezentacji i przedsiębiorczości oraz kreatywność, systematyczność, punktualność i odpowiedzialność. Według opinii partnerów szkoły oraz przedstawiciela samorządu, szkoła rozwija szereg umiejętności przydatnych uczniom na rynku pracy, m.in. komunikowanie się w języku obcym i korzystanie z nowoczesnych technologii informatycznych, rozwija także umiejętności organizacyjne (systematyczność, planowanie pracy, wywiązywanie się z obowiązków), doskonalą umiejętności współpracy w grupie, uczy kreatywności, twórczego myślenia, samodzielności, otwartości i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.

Modyfikacja ofert edukacyjnej szkoły.

Zdaniem 23 spośród 45 ankietowanych uczniów, szkoła pomaga im rozwijać ich zainteresowania, odmienne zdanie wyraziło 22 uczniów. Według wszystkich ankietowanych rodziców (18), szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje ich dzieci. Nauczyciele w ankiecie wymienili następujące zmiany w ofercie szkoły, wprowadzone w ostatnim roku szkolnym, aby umożliwić uczniom pełniejszy, wielokierunkowy rozwój: wprowadzenie do oferty edukacyjnej nauki języka rosyjskiego, utworzenie nowych kółek zainteresowań: szachowego, modelarskiego, turystyki rowerowej, tanecznego, turystyczno-krajoznawczego, teatralnego, prowadzenie zajęć w ramach projektu edukacyjnego, organizowanie wycieczek naukowych (na Wydział Fizyki Uniwersytetu Śląskiego, do Planetarium i Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze), utworzenie SKO (Szkolnej Kasy Oszczędnościowej), założenie zespołu tanecznego "Funny face", organizowanie nocnych maratonów filmowych, Dnia Bezpiecznego Internetu, plenerów artystycznych, promowanie zdrowego żywienia (Dzień zdrowej żywności, realizacja programu Owoce w szkole, Szklanka mleka). Dyrektor w wywiadzie wymienił te same przykłady zmian dokonanych w ofercie szkoły, które umożliwiają uczniom pełniejszy rozwój. Zdaniem partnerów oraz przedstawiciela samorządu (wywiad), oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana i wzbogacana o nowe propozycje dla uczniów (np. kółka zainteresowań, konkursy, spektakle teatralne, warsztaty edukacyjne, zajęcia sportowe, działalność drużyny harcerskiej). W opinii nauczycieli, jaką wyrazili w wywiadzie, przykładem rozwiązań programowych lub działań edukacyjnych wprowadzonych w szkole, które uważają za nowatorskie są: realizowanie autorskiego programu do zajęć technicznych „Robótki ręczne”, wykorzystywanie do pracy z uczniami platform internetowych WSiP-net i Era-net (chemia, historia, język polski), prowadzenie lekcji języka angielskiego z udziałem native speakerów, przygotowywanie przez uczniów spektakli teatralnych w języku angielskim, realizowanie programu "Comenius - asystentura językowa", w ramach którego prowadzona była nauka języka hiszpańskiego, organizowanie tzw. „żywych lekcji” biologii, zajęć na Uniwersytecie Śląskim, w Chorzowskim Planetarium oraz w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, realizowanie szkolnego wolontariatu we współpracy ze szkołą specjalną (organizowanie plenerów malarskich, zajęć plastycznych, nauki języka angielskiego oraz akcji "Bezpieczne kibicowanie"), nagrywanie audycji do radia Anioł Beskidów, udział w projektach edukacyjnych (Śladami Morcinka, Skoczki chcą się uczyć), coroczny udział w Marszu Żywych w Oświęcimiu. Zdaniem dyrektora (ankieta), przykładem nowatorskich działań edukacyjnych wprowadzonych w szkole jest realizowanie szkolnego wolontariatu we współpracy z Zespołem Szkół Specjalnych i Domem Dziecka w Międzywiciu, organizowanie zajęć kółek

zainteresowań (np. kółka szachowego) oraz nagrywanie audycji radiowych dla radia Anioł Beskidów.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Procesy edukacyjne w szkole są planowane i organizowane z uwzględnieniem potrzeb uczniów. Do planowania tych procesów wykorzystuje się wnioski wynikające z ich monitorowania. Procesy edukacyjne realizowane są przy współpracy nauczycieli i uczniów. Stosowane przez nauczycieli ocenianie zakłada dawanie uczniom informacji o ich postępach oraz motywowanie do dalszej pracy. Osiągnięcia uczniów są monitorowane przez nauczycieli, którzy stosują zróżnicowane metody ich wspierania.

Planowanie, organizacja i monitorowanie procesów edukacyjnych.

Z ankiety dla nauczycieli wynika, że w planowaniu procesów edukacyjnych w odniesieniu do przedmiotu, którego nauczają, uwzględniają oni: możliwości uczniów (31/31), potrzeby uczniów (30), liczebność klas (30), organizację roku szkolnego (30), czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (30), a także wnioski i zalecenia zawarte w Kartach indywidualnych potrzeb uczniów, Indywidualnych planach edukacyjno-terapeutycznych, Planach działań wspierających oraz orzeczeniach i opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dyrektor w wywiadzie wskazał, w jaki sposób w szkole planowane są procesy edukacyjne. W pierwszej kolejności zespoły nauczycielskie opracowują plany pracy szkoły na dany rok szkolny, które obejmują wszystkie działania realizowane w ramach procesów edukacyjnych. Następnie, na posiedzeniu rady pedagogicznej są omawiane i zatwierdzane przygotowane dokumenty, tj. plany pracy dydaktyczno-wychowawczej, szkolny program wychowawczy i program profilaktyki, plany pracy zespołów nauczycielskich (przedmiotowych i wychowawczego), plan pracy szkoły i kalendarz imprez szkolnych oraz tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. W ankiecie Mój dzień, przeprowadzonej wśród uczniów klas trzecich, 36 na 56 uczniów wskazało, że nie czują się zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole. Odmienną opinię wyraziło 20 uczniów. W ankiecie Moja szkoła, przeprowadzonej wśród uczniów klas drugich, 42/45 uczniów wskazało, iż zdarza się, że są zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia. Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas rozłożona jest w miarę równomiernie na poszczególne dni tygodnia (utrudnieniem jest zbyt mała ilość sal lekcyjnych), zajęcia realizowane są w godzinach od 7.10 do 16.15. Ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy umysłowej. Zajęcia rozpoczynają się o stałej porze (klasy sportowe rozpoczynają wcześniej) i są zróżnicowane, nie ma kilkugodzinnych bloków tego samego przedmiotu. Między zajęciami przewidziane zostały 10 minutowe przerwy oraz dwie dłuższe przerwy obiadowe. Na podstawie przeprowadzonej obserwacji placówki ustalono, że wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczebności klas, oddziały klasowe liczą średnio po 24 uczniów. Przeprowadzone obserwacje zajęć (7) wykazały, że nauczyciele reagują na brak zaangażowania uczniów, a także umożliwiają im poprawę popełnionych błędów. Lekcje prowadzone były w taki sposób, aby uczniowie mieli możliwość wyrażania własnych opinii, które są akceptowane lub wykorzystywane do pracy na lekcji. Liczebność klas, w których prowadzone były obserwacje, pozwalała na organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się. W ankiecie Moja szkoła 43 spośród 45 ankietowanych uczniów wskazało, że na zajęciach pracują w grupach. W opinii 41 uczniów, na zajęciach rozwiązują także problemy sformułowane przez nauczycieli lub uczniów. W ankiecie Mój dzień 47/56 uczniów wskazało, że w dniu ankietowania na zajęciach pracowali w grupach, 9 z nich wyraziło opinię, że na żadnych zajęciach nie pracowali w grupach wykonując zadania. Według 48 uczniów, w dniu ankietowania mieli możliwość postawienia pytania i poszukiwania odpowiedzi na nie samodzielnie lub w grupie, 8 uczniów wskazało, że na żadnych zajęciach nie mieli takiej możliwości. Według uczniów w dniu ankietowania na lekcjach wykorzystywane były takie urządzenia i pomoce dydaktyczne, jak: projektor (44), komputer (32), Internet (19), tablica interaktywna (4). 30 na 56 ankietowanych uczniów ucząc się w dniu ankietowania czuło się zaciekawionych, 26 wyraziło odmienną opinię. 43 na 56 ankietowanych uczniów wskazało, że aktywnie uczestniczyli w zajęciach, 13 z nich wyraziło odmienne zdanie. W opinii 36 spośród 56 uczniów klas trzecich, w dniu ankietowania nikt nie pomógł im zastanowić się nad tym, czego się nauczyli, 20 uczniów wyraziło odmienne zdanie na ten temat. Przeprowadzone obserwacje zajęć (7) wykazały, że nauczyciele stosują formy pracy zespołowej oraz stwarzają uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań. Tworzą także sytuacje, w których uczniowie mogą rozwiązywać problemy

i odwołują się do doświadczeń uczniów, a także dobierają zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych uczniów. W przypadku szybszego wykonania zadań przez uczniów zadawali im dodatkowe, a w przypadku wystąpienia trudności z ich wykonaniem, pomagali uczniom. Nauczyciele w ankiecie wymienili następujące metody pracy, sprzyjające uczeniu się, które stosują: pogadanka, rozmowa kierowana, praca z tekstem, dyskusja, pokaz, prezentacja, projekt edukacyjny, ćwiczenia praktyczne, obserwacja, doświadczenia, debata, burza mózgów, gry dydaktyczne, metaplan, drzewko decyzyjne, mapy mentalne, drama. Przeprowadzona obserwacja placówki wykazała, że szkoła posiada pracownię komputerową (15 stanowisk uczniowskich), 3 projektory multimedialne z laptopem, Informatyczne Centrum Multimedialne z czterema stanowiskami komputerowymi oraz dwie przenośne tablice interaktywne. Ponadto w komputery wyposażony jest gabinet pedagogów, nauczycieli wychowania fizycznego oraz nauczania początkowego. W całej szkole jest dostęp do bezprzewodowego Internetu. Szkoła nie ma ograniczeń w korzystaniu z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że w szkolnym zestawie programów nauczania uwzględnione są wszystkie zalecane warunki i sposób realizacji podstawy programowej. Nauczyciele w ankiecie wymienili następujące przykłady zalecanych warunków realizacji podstawy programowej, które stosują: zapewnienie kontynuacji nauki języka obcego nowożytnego nauczanego w szkole podstawowej, właściwie określenie i wykorzystanie zdobytych dotychczas przez uczniów umiejętności językowych, skuteczne porozumiewanie się w języku obcym, osiąganie przez uczniów różnych celów komunikacyjnych, prowadzenie zajęć w sali wyposażonej w słowniki, pomoce wizualne, odtwarzacze płyt CD, komplet płyt do nauczania, kształtowanie postawy ciekawości, tolerancji i otwartości wobec innych kultur, organizowanie zajęć zwiększających szanse edukacyjne dla uczniów mających trudności w nauce matematyki oraz dla uczniów, którzy mają szczególne zdolności matematyczne, podwyższanie stopnia trudności zadań w przypadku uczniów zdolnych, doskonalenie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji pochodzących z różnych źródeł, realizowanie ćwiczeń w zakresie pierwszej pomocy, opracowanie i przedstawienie uczniom oferty zajęć technicznych, przekładanie wiedzy teoretycznej na praktykę życia (religia), udział w dyskusjach i debatach, nawiązywanie kontaktów i współpracy z organizacjami społecznymi i instytucjami publicznymi, udział w kampaniach obywatelskich, bezpieczne prowadzenie zajęć badawczych i terenowych, stawianie pytań i poszukiwanie odpowiedzi, wykonywanie obserwacji preparatów trwałych i świeżych, planowanie i przeprowadzanie doświadczeń, dokumentowanie ich, prezentowanie wyników i wniosków, prowadzenie obserwacji pospolitych gatunków roślin i zwierząt w terenie, wychowywanie kompetentnego i świadomego odbiorcy kultury, szczególnie dzieł literackich, wprowadzanie zarówno w tradycję, jak i kulturę XXI wieku i uwrażliwianie ucznia na uniwersalne wartości, zaznajamianie ucznia za pośrednictwem tekstów kultury z różnymi postawami moralnymi i skłanianie do refleksji nad konsekwencjami dokonywanych wyborów, wspomaganie rozwoju umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim, budzenie motywacji do poznawania języka i dbałości o kulturę języka, kształcenie sprawności posługiwania się różnymi gatunkami wypowiedzi ustnej i pisemnej, kształtowanie samodzielności w docieraniu do informacji, krytycznego podejścia do nich, umiejętności ich selekcjonowania, możliwość korzystania z komputerów podczas pracy nad projektami w zależności od potrzeb wynikających z charakteru zajęć i realizowanych tematów i celów, posiadanie przez uczniów do swojej dyspozycji komputerów z dostępem do Internetu, korzystanie z obserwacji bezpośrednich, dokonywanych przez uczniów w trakcie zajęć w terenie i wycieczek oraz jak najczęstsze nawiązywanie do regionu, w którym uczeń mieszka, ograniczenie zakresu wiedzy encyklopedycznej na rzecz kształtowania u uczniów umiejętności korzystania z różnego rodzaju źródeł informacji geograficznej, prowadzenie zajęć w sali wyposażonej w instrumenty muzyczne, portrety kompozytorów, tablicę z pięciolinia, odtwarzacz płyt CD, stwarzanie możliwości do czynnego uczestnictwa w kulturze poprzez udział w wystawach artystycznych organizowanych w szkole i poza nią, prowadzenie zajęć w sali wyposażonej w sprzęt i odczynniki, wykorzystywanie substancji z życia codziennego, nacisk na rozumienie i poprawne posługiwanie się wielkościami fizycznymi, wykonywanie jak najwięcej doświadczeń bezpośrednio przez uczniów, staranne opracowanie wyników pomiaru, kształtowanie u uczniów umiejętność sprawnego wykonywania prostych obliczeń i szacunków ilościowych, wymaganie umiejętności sprawnego posługiwania się zależnościami wprost proporcjonalnymi. 24 spośród 45 uczniów w ankiecie Moja szkoła wskazało, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby się uczyć na lekcjach. Według 21 uczniów, na żadnych zajęciach nauczyciele nie pytają ich o opinie na ten temat. W wywiadzie uczniowie przywołali takie przykłady zmian w szkole, które przygotowane zostały wspólnie przez nauczycieli i uczniów, jak: podjęcie udziału w akcjach charytatywnych organizowanych w ramach szkolnego wolontariatu (Pola Nadziei, Szlachetna paczka, pomoc dla Domu Dziecka, występy dla niepełnosprawnych uczniów), powstanie zespołu tanecznego "Funny Face", zorganizowanie zajęć kółka tanecznego i szachowego, organizowanie w szkole letnich zawodów sportowych oraz konkursu szachowego. Z ankiety dla nauczycieli wynika, że biorą oni pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć (30/31). Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że w szkole podejmuje się działania, które uwzględniają propozycje lub opinie uczniów, jako przykład tego wskazał: wprowadzenie zmian w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania dotyczących punktacji w ocenie zachowania, prowadzenie gazetki na szkolnym korytarzu "Nasz głos", wprowadzenie zajęć kółka tanecznego, udział w projekcie edukacyjnym "Integracja przez sport", organizowanie akcji charytatywnych w ramach szkolnego wolontariatu (np. Prezent pod choinkę), planowanie działalności samorządu uczniowskiego,

wybór tematyki lekcji wychowawczych oraz opracowanie harmonogramu imprez klasowych. Z ankiety dla nauczycieli wynika, że 30 na 31 z nich monitoruje procesy edukacyjne, z czego 26 prowadzi analizę systematycznie w sposób zorganizowany, a 4 próbuje prowadzić systematyczną analizę. Według nauczycieli (ankieta), najważniejsze wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są następujące: organizacja procesów edukacyjnych w szkole sprzyja uczeniu się, podstawa programowa z poszczególnych przedmiotów realizowana jest zgodnie z planem, realizowana praca przynosi efekty (uczniowie osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości), uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną otrzymują odpowiednie wsparcie, ocenianie uczniów daje im informację oraz motywuje do dalszej pracy. Dyrektor w ankiecie wskazał, iż monitorowanie procesów edukacyjnych przebiegających w szkole dokonywane jest w oparciu o karty monitoringu realizacji podstawy programowej oraz ilości zajęć lekcyjnych, a także prowadzone analizy wyników nauczania i frekwencji, kontrole dzienników lekcyjnych i rozkładów nauczania, analizy osiągnięć i zachowań uczniów oraz prowadzoną ewaluację wewnętrzną. Według dyrektora, monitorując procesy edukacyjne poszukują odpowiedzi na następujące pytania: jakie są mocne i słabe strony uczniów? Jakie umiejętności uczniowie już zdobyli, a z jakimi mają jeszcze problemy? Jakie pomoce dydaktyczne byłyby przydatne, aby uczniowie mogli osiągać sukcesy? Czy uczniowie osiągają sukcesy na miarę swoich możliwości? Czy podstawa programowa jest na bieżąco realizowana? W ocenie dyrektora (ankieta), najważniejsze wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych brzmią następująco: podstawa programowa jest realizowana na bieżąco, wszystkie treści z podstawy programowej są realizowane, zastępstwa za nieobecnych nauczycieli są realizowane w racjonalny sposób, uczniowie osiągają liczne sukcesy w różnych konkursach przedmiotowych, artystycznych i sportowych, wyniki egzaminów zewnętrznych są dobre (wyższe niż średnia w województwie, powiecie i gminie). Nauczyciele w ankiecie wskazali następujące sposoby wykorzystania wniosków z monitorowania procesów edukacyjnych: organizowanie i prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów zdolnych (np. przygotowujących do konkursów, czy uzyskania certyfikatu językowego), organizowanie zajęć dla uczniów wymagających wsparcia (zajęcia wyrównawcze), stworzenie oferty zajęć rozwijających zainteresowania uczniów (kółka przedmiotowe i zainteresowań), doskonalenie kluczowych umiejętności, takich jak np. wyszukiwanie i przetwarzanie informacji i analizowanie źródeł, rozwiązywanie większej ilości zadań tekstowych, zwiększenie ilości zadań z przeliczaniem skali, aktywizowanie uczniów do samodzielnego rozwiązywania problemów, tworzenie możliwości poprawy niepowodzeń szkolnych (poprawy ocen), modyfikowanie stosowanych metod pracy, planowanie pracy na następny rok szkolny. Zdaniem dyrektora (ankieta), przykładem decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z monitoringu tych procesów jest wprowadzenie obowiązkowej numeracji tematów lekcyjnych w dziennikach, wprowadzenie kart monitoringu realizacji podstawy programowej oraz organizowanie zastępstw za nieobecnych nauczycieli w racjonalny sposób.

Ocenianie uczniów i monitorowanie ich osiągnięć.

42 spośród 45 uczniów klas drugich w ankiecie Moja szkoła wskazało, że wiedzą dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę. Według 41 uczniów, nauczyciele wystawiając ocenę odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności. Przeprowadzone obserwacje zajęć (7) wykazały, że nauczyciele udzielają opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów. Na podstawie przeprowadzonej obserwacji placówki ustalono, że na jej terenie widoczne są informacje o aktualnych sukcesach uczniów (gazetka informacyjna "Nasze najnowsze sukcesy", gabloty z pucharami na korytarzach, wywieszone dyplomy i wyróżnienia za udział w konkursach). Analiza dokumentacji szkoły, tj.: dokumentacji przebiegu nauczania (dzienniki lekcyjne, księga protokołów), protokołów z posiedzeń zespołów przedmiotowych, dokumentacji dyrektora dotyczącej nadzoru pedagogicznego, a także dokumentacji z przeprowadzanych diagnoz oraz próbnych egzaminów, protokołów z analizy stanu czytelnictwa uczniów, raportów z analizy wyników egzaminów, potwierdziła prowadzenie w szkole monitorowania jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów. Z dokumentów tych wynikają informacje mówiące o jakości pracy szkoły, skuteczności podejmowanych działań i konieczności wdrażania nowych. Zapisy Wewnętrznskolnego Systemu Oceniania ("Ocenianie ma głównie na celu poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach w tym zakresie (...), dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia") wskazują, że ocenianie zakłada dawanie uczniom informacji o postępach w nauce. W ankiecie Moja szkoła 32 spośród 45 ankietowanych uczniów wskazało, że nauczyciele rozmawiają z nimi na temat przyczyn ich sukcesów w nauce. 13 uczniów wyraziło odmienne zdanie. Według 29 uczniów, nauczyciele rozmawiają z nimi także na temat przyczyn ich trudności w nauce. Zdaniem 16 uczniów nigdy nie miało to miejsca. Na pytanie zawarte w ankiecie: Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniany? uczniowie odpowiedzieli następująco: 34 postanawia, że się poprawi, 32 wie, co ma poprawić, 18 ma ochotę się uczyć, 11 czuje się zadowolonych, 11 zniechęconych, 9 jest to obojętne, 7 nie wie, co dalej robić, 4 nie chce się dalej uczyć. W wywiadzie uczniowie na to samo pytanie odpowiedzieli, że czują się zadowoleni, mają ochotę się uczyć, wiedzą co mają dalej robić. W opinii 15 spośród 18 ankietowanych rodziców, ocenianie zachęca ich dziecko do dalszego uczenia się. 28 spośród 31 ankietowanych nauczycieli wskazało, że prowadzą analizę postępów i osiągnięć uczniów systematycznie i w sposób zorganizowany, 3

nauczycieli stwierdziło, że próbuje prowadzić systematyczną analizę. Z ankiety tej wynika, że wszyscy nauczyciele monitorują osiągnięcia każdego ucznia, ponadto 4 koncentruje się na uczniach zdolnych i na uczniach z problemami. Według nauczycieli, najważniejsze wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są następujące: rozwijać umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem na języku obcym, uczyć słownictwa w konkretnych kontekstach sytuacyjnych i korzystać ze słowników, zwiększyć ilość lekcji na zagadnienia gramatyczne, ćwiczyć pisanie krótkich form (poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną), doskonalić umiejętności czytania ze zrozumieniem oraz rozwiązywanie zadań z przeliczeniem jednostek, miary czasu i skali, rozwiązywanie zadań tekstowych wieloetapowych, wykonywanie ćwiczeń dotyczących chronologii, pracować ze źródłami historycznymi, utrzymywać treści związane z pierwszą pomocą, motywować uczniów do systematycznej i samodzielnej pracy, korzystać z tekstów popularnonaukowych, zwrócić uwagę na ćwiczenia praktyczne, zwiększyć ilość zadań, które sprawiają uczniom największe trudności i najłatwiej wypadają na testach i sprawdzianach, kontynuować pracę z uczniem zdolnym i uczniem słabym, indywidualizować proces kształcenia, kłaść nacisk na ćwiczenie umiejętności selekcjonowania informacji. Ponadto zdaniem nauczycieli, z monitorowania osiągnięć uczniów wynikają wnioski dotyczące wyboru uczniów do reprezentowania szkoły w konkursach przedmiotowych oraz objęcia opieką psychologiczną uczniów o specjalnych potrzebach. W ocenie dyrektora, jaką wyraził w wywiadzie, monitoring osiągnięć uczniów prowadzony jest poprzez: podsumowywanie przez radę pedagogiczną wyników klasyfikacji i frekwencji (dwa razy w roku), przeprowadzanie sprawdzianów, testów sprawdzających kompetencje i próbnych egzaminów, analizowanie osiągnięć uczniów w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych i przeglądach artystycznych (opracowywanie zestawień laureatów i finalistów), a także poprzez przeprowadzanie szkolnych konkursów (np. Mistrz tabliczki mnożenia, konkurs ortograficzny, recytatorski, akcja „Wiosenna aktywność”). Według dyrektora, monitorując osiągnięcia uczniów poszukują odpowiedzi na następujące pytania: jakie są słabe i mocne strony uczniów? Jakie umiejętności uczniowie już zdobyli, a z jakimi mają jeszcze problemy? Jakie pomoce dydaktyczne byłyby przydatne w szkole, aby łatwiej było uczniom osiągać sukcesy w nauce? Czy uczeń osiąga sukcesy na miarę swoich możliwości? Czy oferta szkoły umożliwia każdemu uczniowi rozwijanie umiejętności i zdolności? Zdaniem dyrektora, z monitorowania osiągnięć uczniów wynikają następujące wnioski: zwiększyć ilość zajęć kształtujących umiejętność czytania ze zrozumieniem, kształtować umiejętność korzystania ze słowników (szczególnie ortograficznego) i encyklopedii, rozwiązywać więcej zadań uwzględniających zamianę jednostki, przeliczanie jednostek i obliczanie procentów, kontynuować udział w konkursach.

Wspieranie i motywowanie uczniów.

Nauczyciele w ankiecie wskazali następujące sposoby motywowania swoich uczniów: docenianie włożonego wysiłku, podkreślanie mocnych stron ucznia, stosowanie pochwał przed klasą i przed rodzicami, nagradzanie dyplomami, przyznawanie dodatkowych punktów za aktywność (np. udział w zawodach, czy konkursach), stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesu poprzez dostosowanie zadań do możliwości ucznia, zadawanie dodatkowych zadań, umożliwianie poprawy każdej oceny, stwarzanie możliwości prezentowania swoich zdolności i umiejętności, ukazywanie pozytywnych i negatywnych przykładów, wyznaczanie do reprezentowania szkoły w zawodach sportowych, zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach dodatkowych i udziału w konkursach. Zdaniem uczniów, jakie wyrazili w wywiadzie, aby chcieli oni się uczyć, nauczyciele motywują ich do nauki, w atrakcyjny sposób prowadzą lekcje, organizują wyjścia poza szkołę, przygotowują prezentacje multimedialne, rzetelnie oceniają ich wiedzę, organizują zajęcia pozalekcyjne (kółka przedmiotowe i rozwijające zainteresowania) i zachęcają do udziału w nich, a także nagradzają. W opinii rodziców wyrażonej w wywiadzie, aby ich dzieci chciały się uczyć, nauczyciele w ciekawy sposób prowadzą lekcje, nagradzają każdą aktywność uczniów, np. wykonanie dodatkowej pracy plusami i stopniami, przygotowują prezentacje, organizują w szkole konkursy, zachęcają do udziału w konkursach pozaszkolnych i przygotowują do nich, informują rodziców o osiągnięciach uczniów. Nauczyciele w ankiecie wymienili następujące przykłady wdrożonych przez nich wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów: rozwiązywanie większej ilości zadań tekstowych, zadań z przeliczaniem jednostek, miary czasu i skali, zadań wieloetapowych i nietypowych oraz zadań typu egzaminacyjnego, kształcenie umiejętności czytania ze zrozumieniem, zwiększenie ilości zajęć na zagadnienia gramatyczne i ćwiczenie umiejętności pisania, doskonalenie pisania tekstów poprawnych pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, doskonalenie umiejętności słuchania i czytania w języku angielskim, stosowanie większej ilości ćwiczeń związanych z nauką słownictwa, stałe ćwiczenie oraz kontrolowanie umiejętności analizowania źródeł oraz przetwarzania uzyskanych informacji, przypominanie podstawowych zasad chronologicznych przy każdym omawianym temacie lekcyjnym, opracowywanie zadań kartograficznych, rozwiązywanie większej ilości zadań, które sprawiają uczniom trudności, korzystanie ze słowników i tekstów popularnonaukowych, zwiększenie zaangażowania uczniów na lekcjach, indywidualizowanie pracy z uczniami mającymi problemy, wskazywanie źródeł do samodzielnej pracy ucznia, umożliwianie rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów. Według dyrektora (ankieta), najważniejsze wdrożone wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są następujące: zwiększenie ilości zajęć kształtujących umiejętność czytania ze zrozumieniem, kształcenie umiejętności

korzystania ze słowników (szczególnie ortograficznego) i encyklopedii, rozwiązywanie większej ilości zadań uwzględniających zamianę jednostek. W ankiecie Moja szkoła, 43 spośród 45 uczniów wskazało, że nauczyciele wyjaśniają im, jak się uczyć. 42 uczniów wskazało w tej ankiecie, że potrafią się uczyć. W ankiecie Mój dzień 30 spośród 56 uczniów wskazało, że w dniu ankietowania nie dostali od nauczyciela wskazówki, która pomogła im się uczyć, 26 uczniów wyraziło odmienne zdanie na ten temat. W wywiadzie uczniowie stwierdzili, że w szkole rozmawia się z nimi o tym, jak się uczyć. Przykładem tego w ich ocenie jest wykonywanie ćwiczeń dotyczących zapamiętywania i technik uczenia się podczas zajęć prowadzonych przez pedagoga szkolnego, a także rozmowy na ten temat przy okazji omawiania wyników w nauce na lekcjach wychowawczych. W ocenie uczniów, rozmowy te pomagają im w nauce. Według 11 spośród 18 ankietowanych rodziców, większość nauczycieli wyjaśnia ich dziecku, jak się uczyć, zdaniem 2 z nich robią to wszyscy nauczyciele, w opinii kolejnych 2 - mniej niż połowa nauczycieli. Wszyscy ankietowani rodzice (18) uważają, że ich dziecko umie się uczyć. Przeprowadzone obserwacje zajęć wykazały, że nauczyciele zwracają uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były nieprawidłowe.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są planowane, organizowane i analizowane z udziałem wszystkich nauczycieli. Podczas ich realizacji nauczyciele wspierają się wzajemnie, a wprowadzane zmiany są efektem ich wspólnych decyzji.

Tworzenie, organizowanie i realizacja procesów edukacyjnych.

Wszyscy nauczyciele (31) wskazali w ankiecie, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. Przeprowadzona analiza dokumentacji pracy zespołów nauczycielskich wykazała zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych: zespół wychowawczy (opracowanie harmonogramu działań profilaktycznych i rocznego planu wychowawczego szkoły), zespół humanistyczny (planowanie organizacji szkolnych konkursów: ortograficznego, recytatorskiego, na najlepszy zeszyt oraz konkursów międzyszkolnych "Życie i twórczość Gustawa Morcinka", "Polska Piastów - legenda i historia", planowanie próbnego egzaminu, opracowanie kalendarza imprez szkolnych), zespół językowy (planowanie pracy do wybranych podręczników, organizowanie gminnego konkursu języka angielskiego, Dnia angielskiego w szkole, konkursu na kartkę bożonarodzeniową i zaproszenie na urodziny/przyjęcie, planowanie kalendarza imprez szkolnych), zespół matematyczno-informatyczno-fizyczny (planowanie pracy dydaktycznej, próbnego egzaminu, konkursów: "Wiosenna aktywność matematyczna", Kangur), zespół nauczycieli religii (planowanie konkursu Jonasz i Śląskiego Konkursu Biblijnego, planowanie udziału w akcjach charytatywnych), zespół nauczycieli wychowania fizycznego (planowanie korzystania w ciągu roku z sali gimnastycznej, konkursu na najlepszego sportowca, organizowanie naboru do klas sportowych, planowanie turnieju sportowego z okazji dnia Dziecka), zespół nauczycieli przedmiotów artystycznych i techniki (planowanie pracy dydaktycznej, szkolnych konkursów, przeprowadzenia egzaminu na kartę rowerową, organizacji w szkole Dnia kota). Nauczyciele w ankiecie wymienili następujące formy wsparcia, jakie uzyskują od innych nauczycieli w swojej pracy z uczniami: pomoc przy organizacji imprez szkolnych, przekazywanie materiałów i pomocy dydaktycznych oraz doświadczeń, udzielanie porad, umożliwianie udziału w lekcjach otwartych i koleżeńskich, wspólne analizowanie sytuacji wychowawczej zespołów klasowych, omawianie problemów w ramach spotkań zespołów przedmiotowych, wspólne analizowanie indywidualnych przypadków, wspólne organizowanie zajęć pozalekcyjnych, pomoc przy poprawianiu prac diagnozujących wiedzę uczniów oraz wykorzystaniu w pracy multimediów, wspólne opracowywanie materiałów, przekazywanie wiedzy nabywanej na kursach i szkoleniach, udzielanie pomocy merytorycznej, metodycznej i psychologicznej, dzielenie się obowiązkami w zespole, udostępnianie fachowej literatury. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (31), wsparcie, jakie uzyskują od innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów jest wystarczające. W wywiadzie nauczyciele wskazali następujące przykłady wspierania się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych: wspólne planowanie pracy zespołów nauczycielskich, opracowywanie kalendarza imprez szkolnych, planu pracy wychowawczej na dany rok szkolny i koncepcji pracy szkoły, planowanie przebiegu realizacji działań wynikających z planu pracy szkoły (np. imprez szkolnych,

uroczystości, akcji), organizowanie lekcji otwartych i koleżeńskich, udostępnianie sobie materiałów dydaktycznych (pomocy), wymiana informacji na temat uczniów oraz spostrzeżeń ze szkoleń zewnętrznych, wspólne realizowanie działań dydaktyczno - wychowawczych (np. konkursów, wycieczek, akcji, uczniowskich projektów gimnazjalnych, Dnia twórczości w języku angielskim). Według dyrektora (wywiad), nauczyciele wspierają się wzajemnie w pracy z uczniami, m.in. poprzez pracę w ramach zespołów nauczycielskich (planowanie pracy, wymiana konspektów, sprawdzianów bieżących) i klasowych oraz zespołu wychowawczego, ds. ewaluacji, ds. promocji szkoły, a także poprzez prowadzenie i udział w lekcjach koleżeńskich, sprawowanie opieki nad nauczycielami stażystami, wspólne analizy wyników egzaminów, opracowywanie raportów, wymianę doświadczeń i informacji ze szkoleń zewnętrznych. Według dyrektora, przykładem wspierania się nauczycieli w pracy z uczniami jest np. wspólne organizowanie imprez szkolnych i wycieczek oraz podejmowanie udziału w akcjach charytatywnych (np. Prezent pod choinkę, Szlachetna paczka, WOŚP).

Wprowadzanie zmian w realizacji procesów edukacyjnych.

Z ankiety dla nauczycieli wynika, że analizy procesów edukacyjnych zachodzących w szkole dokonują: wspólnie z innymi nauczycielami, np. w zespołach zadaniowych (31/31), samodzielnie (26), przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów z innymi nauczycielami (23). W wywiadzie nauczyciele wskazali przykłady następujących analiz procesów edukacyjnych, które prowadzą wspólnie: analizy wyników próbnych i właściwych egzaminów zewnętrznych, wyników udziału uczniów w konkursach i zawodach sportowych, analizy efektów pracy zespołów przedmiotowych, analizy wyników przeprowadzanych diagnoz przedmiotowych, analizy wyników pracy zespołu wychowawczego, analizy realizacji podstawy programowej, wyników ewaluacji wewnętrznej, analizy sprawozdań z realizacji konkretnych działań (np. akcji, uroczystości, wycieczek), analizy efektywności i skuteczności podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych, frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych, analizy bieżących wyników nauczania i zachowania, analizy wyników klasyfikacji semestralnej i rocznej. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że analiza procesów edukacyjnych w szkole dokonywana jest w ramach pracy zespołów nauczycielskich oraz na posiedzeniach rady pedagogicznej (analizy frekwencji uczniów na zajęciach, ocen klasyfikacyjnych, osiągnięć w różnych konkursach i zawodach, analizy wyników próbnego i właściwego egzaminu zewnętrznego). 27 spośród 31 ankietowanych nauczycieli uważa, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Na uzasadnienie swojej opinii nauczyciele przytoczyli takie przykłady ich udziału w podejmowaniu tego typu decyzji, jak: współdecydowanie o wyborze programu nauczania i podręcznika dla ucznia, możliwość zabierania głosu i wyrażania swojej opinii (każdy głos jest traktowany tak samo), możliwość zgłaszania wniosków i sugestii (np. dotyczących zakupu pomocy dydaktycznych, czy potrzeb szkoleniowych), głosowanie rady pedagogicznej w różnych sprawach. Zdaniem dyrektora, jakie wyraził w wywiadzie, w wyniku wspólnie podjętych decyzji w szkole wprowadzone zostały następujące zmiany dotyczące procesów edukacyjnych: wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej, wprowadzenie drugiej przerwy obiadowej, poszerzenie oferty zajęć o możliwość uczenia się języka rosyjskiego oraz nowe kółka zainteresowań. Według dyrektora, efektem tych decyzji jest zaspokojenie potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców, zwiększenie możliwości rozwijania zainteresowań uczniów oraz zdobycie przez dwóch uczniów tytułu laureata w konkursie z języka rosyjskiego.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Podjęwane w szkole działania wychowawcze są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Planowanie i modyfikowanie tych działań odbywa się z udziałem uczniów. Formułowane są wnioski z analizy działań wychowawczych, które następnie są wdrażane. Zdaniem rodziców, młodzież zna ustalone normy, uważa je za pożądane i stosuje się do nich.

Realizowanie działań wychowawczych.

Z ankiety Moja szkoła, przeprowadzonej wśród uczniów klas drugich wynika, że 29 spośród 45 z nich czuje się traktowanych w równy sposób z innymi uczniami, 15 uczniów wyraziło odmienną opinię na ten temat. W ocenie 36 uczniów, nauczyciele i wychowawcy traktują ich sprawiedliwie. Także wszyscy ankietowani rodzice uważają, że nauczyciele traktują ich dziecko sprawiedliwie. W opinii 17 spośród 18 ankietowanych rodziców to, w jaki sposób szkoła wychowuje uczniów odpowiada potrzebom ich dziecka. Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że o spójność działań wychowawczych dbają m.in. poprzez wspólne realizowanie szkolnego programu wychowawczego, opracowywanie planów wychowawczych klas w oparciu o jego treści oraz przyjęty program profilaktyki, stałą współpracę nauczycieli z zespołem wychowawczym, koordynowanie działań wychowawczych przez pedagoga szkolnego, przestrzeganie przez wszystkich obowiązujących zasad i regulaminów, utrzymywanie ścisłej współpracy z rodzicami (konsultacje), udostępnianie rodzicom informacji na temat wychowania i organizowanie dla nich spotkań informacyjnych (np. na temat cyberprzestępczości), umożliwianie rodzicom kontaktów z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz udział w kampanii "Zachowaj trzeźwy umysł" i "Szkoła bez przemocy". Zdaniem nauczycieli, przy zachowaniu konsekwencji w postępowaniu raczej wszystko się udaje zrealizować, dlatego w szkole nie ma problemów wychowawczych, a jeżeli się pojawiają to natychmiast są rozwiązywane. Dyrektor w wywiadzie wymienił podobne przykłady dbania szkoły o utrzymanie spójności działań wychowawczych, które prowadzi. Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie wyrazili opinię, że w szkole dyskutuje się na temat pożądanych postaw uczniów. Według nich, włączają się w te dyskusje, w których uczestniczą nauczyciele, pedagog oraz dyrekcja szkoły. 37 spośród 45 uczniów wskazało w ankiecie, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które sami uważają za ważne. Potrzeby wychowawcze uczniów, zdaniem nauczycieli, jakie wyrazili w wywiadzie, diagnozowane są poprzez ankiety (np. w ramach ewaluacji wewnętrznej), prowadzenie obserwacji ich zachowań w różnych sytuacjach, w szczególności przez wychowawców, przeprowadzanie rozmów z nimi i wywiadów z ich rodzicami oraz przeprowadzanie rozmów z pracownikami niepedagogicznymi i kuratorami sądowymi. Według nauczycieli, w wyniku tej diagnozy określone zostały takie potrzeby, jak: zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, stałe przypominanie o obowiązujących w szkole zasadach, doskonalenie umiejętności społecznych (integrowanie), przybliżanie nowych pojęć dotyczących np. zagrożeń, niwelowanie dominacji grup nieformalnych, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, rozładowanie emocji, radzenie sobie ze stresem i agresją, a także objęcie pomocą materialną. W celu zaspokojenia tych potrzeb, zdaniem nauczycieli prowadzone są następujące działania: organizowana jest pomoc materialna we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (dofinansowanie dożywiania, wycieczek, zbiórki rzeczowe), przeprowadzane są działania integrujące uczniów (wycieczki, ogniska, gry terenowe, dyskoteki), wprowadzony został w szkole dodatkowy monitoring wizyjny oraz dodatkowe dyżury nauczycieli, organizowane są spotkania ze specjalistami (np. policjantem), na lekcjach wychowawczych realizowane są istotne dla uczniów treści, organizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna, realizowana jest współpraca z rodzicami, którym udzielane jest wsparcie wychowawcze.

Udział uczniów w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych.

W ankiecie Moja szkoła, która przeprowadzona została wśród uczniów klas drugich, 21 na 45 uczniów wskazało, że ostatnio w szkole brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania w tym semestrze, zaś 12 z nich stwierdziło, że miało to miejsce w poprzednim semestrze. Według 9 uczniów, nigdy nie brali oni udziału w takich rozmowach. W innych zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi, zdaniem 19 spośród 45 uczniów, brali oni udział kilka miesięcy temu, według 12 około pół roku temu lub dawniej, a według 6 w ostatnim miesiącu. 8 uczniów wskazało, że nigdy nie brali udziału w tego typu działaniach. W opinii 27 spośród 31 ankietowanych nauczycieli (ankieta), ostatnia dyskusja na temat pożądanych postaw uczniów miała miejsce w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy, zdaniem 4 z nich w okresie od 6 do 12 miesięcy temu. Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy, do których zaliczyli m.in.: udział w akcjach charytatywnych (Prezent pod choinkę, Szlachetna paczka, WOŚP, Pola

Nadziei, zbiórka nakrętek) i ekologicznych (Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych), zbiórki dla schroniska dla zwierząt, prowadzenie szkolnego wolontariatu i pomocy koleżeńskiej uczniom młodszym, nagrywanie audycji dla radia Anioł Beskidów, organizowanie w szkole "Dnia Bezpiecznego Internetu", apeli szkolnych i obchodów świąt (np. wspólne kolędowanie), współpracę ze środowiskiem lokalnym (konkursy, zawody sportowe, akcje zdrowotne, występy w Domu Dziecka, udział w Dniach Skoczowa), organizowanie wyjazdów do muzeów oraz wyjazdów na wycieczki i do kina. Przeprowadzone obserwacje zajęć (7), wykazały, że nauczyciele swoim zachowaniem podczas lekcji kształtują pożądane społecznie postawy. 29 spośród 45 ankietowanych uczniów uważa, że w ich szkole mają oni wpływ na to, jakie postawy w szkole są promowane. Natomiast 16 z nich wskazało, że nie mają oni takiego wpływu (13 - raczej nie, 3 - zdecydowanie nie). W wywiadzie uczniowie wymienili następujące postawy i zachowania, których się od nich oczekuje w szkole: szacunek wobec siebie i nauczycieli, kultura osobista (stosowania form grzecznościowych), schludny wygląd (odpowiedni do okoliczności strój), poszanowanie cudzej pracy poprzez noszenie zmiennego obuwia, przestrzeganie ustalonych zasad (np. nie opuszczanie szkoły), niesienia pomocy szczególnie potrzebującym. Zdaniem uczniów, wymienione postawy są dla nich ważne. Podczas wywiadu uczniowie stwierdzili także, że ich pomysły i oczekiwania mają wpływ na to, w jaki sposób w szkole kształtuje się właściwe zachowania i pożądane postawy. Mogą je przedstawiać podczas lekcji wychowawczych oraz przekazywać przedstawicielom samorządu uczniowskiego lub nauczycielom. Rodzice w wywiadzie wyrazili opinię, że ich dzieci wiedzą, dlaczego postawy i zachowania promowane w szkole są wskazane i ważne, m.in. dlatego, że są uwzględniane podczas ustalania oceny zachowania. Według rodziców, uczniowie mają także wpływ na ustalanie zasad obowiązujących w szkole, m.in. poprzez samorząd uczniowski (np. na regulaminy szkolne) oraz zgłaszanie swoich propozycji na lekcjach wychowawczych. W opinii nauczycieli, jaką wyrazili w wywiadzie, w szkole promowane są takie postawy, jak: właściwy stosunek do obowiązków szkolnych, kultura osobista i kultura języka, szacunek wobec siebie i osób starszych, wrażliwość na potrzeby innych oraz postawy tolerancji, uczciwości i odpowiedzialności. Uczniowie w ocenie nauczycieli akceptują te postawy, większość z nich się do nich stosuje. W opinii wszystkich ankietowanych nauczycieli (31), uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych szkoły. Przykładem tego według nauczycieli jest np.: udział w tworzeniu planów pracy szkoły poprzez zgłaszanie swoich propozycji (np. do planu pracy samorządu uczniowskiego, kalendarza imprez szkolnych i klasowych), przygotowywanie propozycji tematów lekcji wychowawczych, zgłaszanie propozycji zmian do Wewnętrzznego Systemu Oceniania, decydowanie o przyznaniu nagród najlepszym absolwentom szkoły (tzw. Gucie), prowadzenie na korytarzu gazetki "Nasz głos", zgłaszanie swoich problemów do pedagoga, decydowanie o udziale w akcjach organizowanych przez szkołę. Dyrektor w ankiecie także wskazał, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych. Na potwierdzenie swojej opinii przywołał te same przykłady, które wymienili w ankiecie nauczyciele.

Wdrażanie wniosków z analizy działań wychowawczych.

Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że w wyniku prowadzonej analizy działań wychowawczych realizowanych w szkole, sformułowane zostały następujące wnioski: należy kontynuować dotychczasowe działania wychowawcze, w szczególności stale pracować nad integracją zespołów klasowych, w ramach zajęć "wychowanie do życia w rodzinie" współpracować ze specjalistami, zwiększyć ilość dyżurów nauczycieli na korytarzach szkolnych, w stołówce i w szatni, opracować procedury postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia przez ucznia szkoły oraz korzystania w szkole z telefonów komórkowych, ponadto należy podjąć skuteczne sposoby walki z paleniem wśród uczniów oraz formy współpracy z rodzicami uczniów wagarujących, a także położyć nacisk na propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia. Według dyrektora (wywiad), wnioski z analizy działań wychowawczych dotyczyły m.in.: problemu z absencją uczniów w szkole, korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych, propagowania zdrowego stylu życia oraz kształcenia postaw społecznych. Na podstawie tych wniosków, zdaniem dyrektora podjęte zostały następujące działania: opracowano i wdrożono procedurę postępowania w razie nieuzasadnionego opuszczenia szkoły przez ucznia, wprowadzono zakaz używania telefonów komórkowych w szkole oraz podjęto działania zmierzające do zapobiegania cyberprzemocy, podjęto udział w programach Mleko w szkole, Owoce w szkole oraz zorganizowano Dzień zdrowej żywności, zdecydowano o podjęciu udziału w akcjach charytatywnych w ramach szkolnego wolontariatu.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła diagnozuje możliwości edukacyjne uczniów i zapewnia im warunki do osiągania sukcesów edukacyjnych na miarę ich możliwości. Nauczyciele podejmują działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, m.in. poprzez indywidualizację procesu edukacji i motywowanie uczniów do pełnego wykorzystania własnego potencjału.

Możliwości edukacyjne uczniów i ich sukcesy.

30 nauczycieli wskazało w ankiecie, że diagnozuje możliwości edukacyjne w odniesieniu do wszystkich uczniów, 1 nauczyciel wskazał, iż dokonuje tego w odniesieniu do większości uczniów. Według nauczycieli, z diagnozy tej wynika następująca informacja: ile uczeń już potrafi, a ile musi się jeszcze nauczyć, jaki jest stopień opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej, jakie są słabe i mocne strony uczniów, jakie umiejętności uczniów należy doskonalić, którzy uczniowie wymagają indywidualizacji w nauczaniu, których uczniów należy objąć opieką pedagogiczną i psychologiczną, jak dostosować realizowany materiał do grupy uczniów, czy należy dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb ucznia, czy stosowane metody pracy są skuteczne, jak jest realizowana podstawa programowa. Z wywiadu z partnerami oraz przedstawicielem samorządu wynika, iż w miejscach, w których mieszkają uczniowie pojawiają się problemy społeczne, takie jak nadużywanie alkoholu w rodzinach, bezrobocie, brak właściwej opieki nad dziećmi, natomiast poważnym problemem według rozmówców jest tworzenie się grup nieformalnych. Z ankiety Moja szkoła, przeprowadzonej wśród uczniów klasy drugiej wynika, że gdy myślą o swoich wynikach pracy w szkole, to: 24 spośród 45 uczniów uważa, że wszystko jest w porządku, 17 czuje niezadowolenie, że nie mogli zrobić więcej, 3 czuje radość, zaś 1 to nie obchodzi. Dyrektor w ankiecie wskazał, że raczej nie ma czynników, które sprawiają, że uczniowie średnio-zdolni lub wysoko-zdolni nie osiągają sukcesu edukacyjnego w szkole.

Działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów i uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego.

16 spośród 18 ankietowanych rodziców uważa, że w szkole podejmuje się starania, aby ich dzieci miały poczucie sukcesu w nauce na miarę swoich możliwości. Przykładem takich działań według rodziców jest m.in.: docenianie wysiłku uczniów, podkreślanie ich mocnych stron, stosowanie pochwał, przydzielanie zadań do wykonania na miarę możliwości ucznia, zachęcanie do udziału w różnych konkursach i zawodach sportowych, umożliwianie poprawy słabszych ocen i zdobycia oceny za dodatkowe zadania, nagradzanie za wyniki w nauce oraz osiągnięcia, prezentowanie sukcesów uczniów na forum szkoły, przyznawanie stypendiów i informowanie o tym środowiska lokalnego. W wywiadzie grupowym rodzice stwierdzili, że szkoła podejmuje działania, aby każdy uczeń mógł odnosić sukcesy, m.in. organizuje zajęcia pozalekcyjne (np. kółko szachowe), zajęcia wyrównawcze, szkolne konkursy (sportowe, recytatorski), podejmuje udział w akcjach społecznych (charytatywnych i ekologicznych), organizuje spotkania dla rodziców uczniów osiągających sukcesy, mobilizuje zdolnych uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych. Efektem tych działań zdaniem rodziców jest to, że uczniowie uczęszczają na zajęcia pozalekcyjne i chętnie podejmują udział w różnych imprezach (np. Dniach Skoczowa), zgłaszają się do udziału w konkursach i zawodach sportowych, osiągają w nich sukcesy, a także to, że instytucje, z którymi szkoła współpracuje wykazują zadowolenie z aktywności i osiągnięć uczniów. Z ankiety dla dyrektora wynika, że dla ograniczenia czynników, które sprawiają, że uczniowie średnio-zdolni lub wysoko-zdolni nie osiągają sukcesu edukacyjnego, szkoła przeprowadza rozmowy z uczniami i ich rodzicami oraz organizuje zajęcia z doradztwa zawodowego i przedsiębiorczości. Według dyrektora, szkoła prowadzi działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, takie jak: zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów, realizowanie projektu "Mam 15 lat i planuję swoją przyszłość", umożliwianie uczniom udziału w licznych konkursach i zawodach sportowych, organizowanie wyjazdów naukowych (np. do Centrum Nauki Kopernika w Warszawie, na Festiwal Nauki do Krakowa, na Uniwersytet Śląski w Katowicach) oraz wycieczek i rajdów rowerowych. W ocenie dyrektora (ankieta), w wycieczkach i rajdach rowerowych uczestniczy około 90 % uczniów, w zajęciach pozalekcyjnych 80% uczniów, w projektach edukacyjnych 70% uczniów, w konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych i religijnych 30% uczniów. W opinii partnerów szkoły oraz przedstawiciela samorządu, jaką wyrazili w wywiadzie, w szkole podejmuje się starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości. Jako przykład takich starań wskazali m.in. udzielanie uczniom z trudnościami w nauce pomocy przez pedagoga szkolnego oraz specjalistów, organizowane zajęć wyrównawczych, stosowanie różnych form i metody pracy, które pozwalają wykazać się każdemu uczniowi, funkcjonowanie systemu motywowania uczniów (oceny,

pochwały, nagrody i wyróżnienia), organizowanie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, konkursów i zawodów sportowych, działalność drużyny harcerskiej, funkcjonowanie szkolnego wolontariatu, organizowane imprez i uroczystości, akcji społecznych, występów artystycznych, w których każdy uczeń może wziąć udział. Zdaniem rozmówców, efektem tych działań jest duża aktywność uczniów i rodziców, a także absolwentów szkoły w środowisku, a także odnoszenie sukcesów przez uczniów (w szczególności sportowych) oraz zaangażowanie rodziców w działania szkoły. Z ankiety Moja szkoła wynika, że nauczyciele pomagają uczniom się uczyć, gdy mają trudności w nauce (39/45). 26 spośród 45 ankietowanych uczniów wskazało, że nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy, 18 wyraziło odmienne zdanie. Prawie wszyscy uczniowie (43/45) czują, że nauczyciele w nich wierzą. 13 spośród 18 ankietowanych rodziców ma poczucie, że w szkole ich dziecko traktowane jest indywidualnie. Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że proces edukacji indywidualizowany jest poprzez organizowanie zajęć z uczniem zdolnym i z uczniem słabym (w ramach godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela), dostosowywanie wymagań do potrzeb i możliwości uczniów (np. wydłużenie czasu pracy, dostosowywanie metod i form pracy), docenianie wysiłku i wkładu pracy, przygotowywanie dodatkowych zadań dla uczniów zdolnych, objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, stopniowanie trudności na lekcjach, uwzględnianie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, zespołu wychowawczego i pedagoga szkolnego. Zdaniem nauczycieli z uczniem o ponadprzeciętnych zdolnościach pracuje się indywidualnie w ramach zajęć dodatkowych poszerzających wiedzę (kółek przedmiotowych), a także poprzez udostępnianie dodatkowych materiałów, przygotowywanie do konkursów, zadawanie dodatkowych zadań (np. przygotowanie prezentacji), motywowanie do aktywności i nagradzanie. Według dyrektora (wywiad), uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez listy pochwalne, listy gratulacyjne do rodziców, nagrody i stypendia, docenianie nawet najmniejszego wysiłku, pochwały nauczycieli i dyrektora, a także informowanie o ich sukcesach na stronie internetowej szkoły, na gazetkach i w prasie lokalnej. Przeprowadzona obserwacja zajęć wykazała, że nauczyciele dobierają sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła aktywnie współpracuje z różnymi podmiotami funkcjonującymi w środowisku i podejmuje liczne inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności. W swoich działaniach uwzględnia potrzeby i możliwości środowiska oraz wykorzystuje jego zasoby i korzysta ze wsparcia w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Realizowana współpraca z podmiotami lokalnego środowiska wpływa na rozwój uczniów.

Współpraca z podmiotami działającymi w środowisku.

Zdaniem dyrektora (ankieta) lokalne środowisko szkoły tworzą: poradnia psychologiczno-pedagogiczna, policja, lokalny samorząd, ośrodek pomocy społecznej, centrum pomocy rodzinie, ośrodek kultury, szkoły lub inne placówki edukacyjne, biblioteki, organizacje pozarządowe, rodzice, grupy nieformalne, kościoły i związki wyznaniowe, a także Klub Sportowy "Beskid Skoczów", ZHP, Uniwersytet Trzeciego Wieku, muzea (Gustawa Morcinka, św. Jana Sarkandra), radio Anioł Beskidów, lokalna prasa. Dyrektor stwierdził także, że z zasobów szkoły w tym lub poprzednim roku szkolnym korzystały na zasadach non-profit (po kosztach, niezarobkowo): poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Uniwersytet Trzeciego Wieku, kluby sportowe, drużyna ZHP. Ankietowani nauczyciele (31) wskazali podmioty, z którymi współpracowali: szkoły lub inne placówki edukacyjne (31/31), rodzice (30/31), biblioteki (30/31), lokalny samorząd (25/31), poradnia psychologiczno-pedagogiczna (23/31), Dom Kultury (22/31), organizacje pozarządowe (20/31), ośrodek pomocy społecznej (17/31), kościoły i związki wyznaniowe (17/31), policja (14/31), fundacje (13/31), centrum pomocy rodzinie (11/31), placówki ochrony zdrowia (10/31), inne instytucje samorządowe (9/31), grupy nieformalne (8/31), przedsiębiorcy (6/31), świetlica socjoterapeutyczna (5/31), a także kluby sportowe, muzea, teatry, radio Anioł Beskidów, Uniwersytet Śląski, Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli "WOM" w Bielsku-Białej, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, schronisko dla zwierząt, prasa lokalna i portal „ox.pl”, Salwatoriańskie Stowarzyszenie Hospicyjne. W opinii dyrektora i nauczycieli uczestniczących w wywiadach, kluczowymi podmiotami, z którymi szkoła współpracuje są m.in.:

- Zespół Szkół Specjalnych, Państwowy Dom Dziecka w Międzyzwiązcu (wolontariat, plener artystyczny, rajdy, wycieczki),
- radio Anioł Beskidów (nagrywanie cotygodniowych audycji),
- Salwatoriańskie Stowarzyszenie Hospicyjne (akcja Pola Nadziei, koncert charytatywny),
- Przedszkola nr 1 i 2 (realizowanie akcji "Cała Polska czyta dzieciom", zajęcia dla dzieci),
- Szkoła Podstawowa nr 8 i 3, Gimnazjum nr 4 (współorganizowanie imprez i konkursów),
- Miejskie Centrum Kultury "Integrator" (współpraca przy organizacji imprez kulturalnych, udział uczniów w zajęciach),
- Miejska Biblioteka Publiczna (zajęcia dla dzieci, Dzień Pluszowego Misia, konkursy, spotkanie z pisarką),
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna (współpraca z nauczycielami, pomoc specjalistów),
- Polski Komitet Pomocy Społecznej (zbiórki pieniędzy, dożywianie),
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (organizowanie pomocy dla uczniów),
- a także: kluby sportowe, muzea, drużyna harcerska, nadleśnictwo i prasa lokalna.

Biorący udział w wywiadzie partnerzy szkoły oraz przedstawiciel samorządu reprezentowali instytucje środowiska lokalnego wymienione przez dyrektora i nauczycieli, z którymi szkoła współpracuje. Zdaniem partnerów, współpraca szkoły z tymi instytucjami i organizacjami jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb. W opinii dyrektora (wywiad), najważniejszymi inicjatywami na rzecz środowiska lokalnego, jakie szkoła podejmowała są: stałe zajęcia wolontariatu (artystyczny plener, rajdy, wycieczki skierowane do uczniów Zespołu Szkół Specjalnych), akcje charytatywne na rzecz Salwatoriańskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego (Pola Nadziei, koncert charytatywny, zbiórki), realizowanie akcji "Cała Polska czyta dzieciom" w ramach współpracy z Przedszkolami nr 1 i 2. Analizowana dokumentacja szkolna zawiera informacje, które odzwierciedlają współpracę szkoły ze wskazanymi przez nauczycieli, dyrektora i partnerów z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym.

Identyfikowanie możliwości i potrzeb środowiska oraz ich zaspokajanie.

Uczestniczący w wywiadzie rodzice stwierdzili, że szkoła zna potrzeby środowiska i stara się je zaspokajać. Należą do nich m.in.: zorganizowanie pomocy materialnej (rzeczowej) osobom w trudnej sytuacji, pomocy w ramach akcji charytatywnych (zbiórka nakrętek), umożliwianie zaspokojenia potrzeb edukacyjnych osobom w starszym wieku (Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzący działalność w szkole), upowszechnianie informacji o organizowaniu akcji ekologicznych i prozdrowotnych, organizowanie pomocy specjalistycznej (konsultacje specjalistów), integrowanie społeczności lokalnej (szkolny bal karnawałowy, Dzień rodziny, Dni otwarte szkoły, uroczystości i obchody świąt). Z tą opinią pokrywają się wypowiedzi partnerów i przedstawiciela samorządu podczas wywiadu, którzy uważają, że w odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego, szkoła zapewnia opieki dzieciom w świetlicy szkolnej i podczas ferii, wspiera rodziców w wychowaniu dzieci (konsultacje, pomoc pedagoga szkolnego i specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznej, pogadanki), umożliwia udział w akcjach społecznych (ekologicznych i charytatywnych), stwarza okazje do integracji środowiska podczas wspólnych imprez szkolnych uroczystości, obchodów świąt oraz kulturalnego i aktywnego spędzania czasu poprzez akcje sportowo-rekreacyjne (rozgrywki sportowe, wycieczki, rajdy, koncerty, przedstawienia).

Dyrektor i nauczyciele biorący udział w wywiadach uznali, że szkoła może zaspokajać następujące potrzeby środowiska: edukacyjne (wspieranie rodziców, podnoszenie ich umiejętności wychowawczych, promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw proekologicznych), opiekuńcze (zapewnienie opieki dzieciom po zajęciach szkolnych i podczas ferii, bezpieczne spędzanie wolnego czasu), integracji środowiska, w tym osób niepełnosprawnych, dbania o rozwój kulturalny oraz udzielania pomocy socjalnej potrzebującym dzieciom. Dyrektor w ankiecie stwierdził, że szkoła pozyskuje informacje na temat potrzeb i możliwości środowiska, w którym funkcjonuje m.in. poprzez rozmowy z rodzicami, udział w posiedzeniach Komisji Kultury i Oświaty, spotkania z radnymi, kontakty z przedstawicielami instytucji i organizacji współpracującymi ze szkołą. Zdaniem nauczycieli i dyrektora (wywiady), szkoła podejmuje działania, aby zaspokoić rozpoznane potrzeby lokalnego środowiska, m.in.:

- edukacyjno - informacyjne: zajęcia dla rodziców (pedagogizacja), lekcje otwarte, przekazywanie informacji (gazetki szkolne, kącik profilaktyczny, prasa lokalna Czas Skoczowa, Wieści Skoczowskie, portal „ox.pl”, zajęcia z policjantem na temat cyberprzemocy i cyberprzestępczości, przygotowanie ulotki dla rodziców w ramach kampanii "Zachowaj trzeźwy umysł", umożliwianie udziału w akcjach społecznych (Szlachetna paczka, "nakrętkomania"), realizowanie programów prozdrowotnych (Dzień zdrowej żywności), organizowanie akcji ekologicznych (Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, zbiórka makulatury, kasztanów i żołądźi we współpracy z Nadleśnictwem Dolny Bór),
- organizowanie pomocy potrzebującym: dofinansowywanie wycieczek, wyjazdów, dożywianie dzieci),
- opiekuńczo - wychowawcze: prowadzenie świetlicy szkolnej, organizowanie wypoczynku letniego i zimowego, wspieranie rodziców w wychowaniu, udzielanie wskazówek),
- integracyjno - kulturalne: organizowanie Dni otwartych szkoły, Dnia rodzinnego, balu karnawałowego, udział w Dniach Skoczowa, organizowanie przedstawień teatralnych i koncertu charytatywnego).

Także rodzice oraz partnerzy i przedstawiciel samorządu wskazali podczas wywiadów takie same przykłady działań służących zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności, które wymienione zostały w wywiadach przez dyrektora i nauczycieli. Analizowana dokumentacja zawiera wskazane przez rozmówców działania uwzględniające analizę potrzeb i możliwości lokalnego środowiska, jakie prowadziła szkoła.

Inicjatywy na rzecz środowiska.

W opinii uczestniczących w wywiadzie partnerów i przedstawiciela samorządu, szkoła prowadziła działania na rzecz lokalnego środowiska, m.in.: akcje społeczne, charytatywne, ekologiczne, prozdrowotne (np. Pola Nadziei, zbiórki surowców wtórnych), brała udział w obchodach Dni Skoczowa, organizuje imprezy (np. Dni otwarte, Dzień rodziny, bal karnawałowy, koncert charytatywny, przedstawienia teatralne, rozgrywki sportowe dla uczniów i dorosłych), udostępnia obiekty sportowe mieszkańcom, pomieszczenia szkoły dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku, organizuje wolny czas dla dzieci (funkcjonowanie drużyny harcerskiej, zajęcia podczas ferii zimowych). Szkoła co roku uczestniczy w Marszu Żywych, uczniowie opiekują się grobami na cmentarzu żydowskim, zrealizowali sportowy projekt edukacyjny dla uczniów szkoły specjalnej. Na podstawie analizy dokumentacji (kronika szkoły, strona internetowa) można stwierdzić, że z działań szkoły mogły korzystać osoby, lokalne instytucje i organizacje, np.: z Dni otwartych szkoły, koncertu charytatywnego w ramach programu Pola Nadziei, z akcji: zbiórka makulatury, kasztanów i żołądźi, nakrętek. Szkoła organizowała także zajęcia otwarte, występy dzieci w ramach Dni Skoczowa, akcję Cała Polska czyta dzieciom, Lato w mieście, Zima w mieście w okresie wakacji i ferii zimowych.

Wykorzystywanie zasobów środowiska w procesie nauczania i rozwoju uczniów.

Ankietowani nauczyciele (31) uważają, że szkoła realizowała następujące działania dydaktyczne, wychowawcze

lub organizacyjne we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego: organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych (30/31), organizacja zajęć pozalekcyjnych (26/31), organizacja zajęć profilaktycznych (24/31), projekty edukacyjne (24/31), imprezy środowiskowe (24/31), pomoc socjalna dla uczniów (21/31), zakup sprzętu dla szkoły (22/31), stypendia dla najlepszych uczniów (21/31), prowadzenie lub współprowadzenie lekcji (17/31), a także lekcje muzealne, działalność szkolnego wolontariatu, akcje charytatywne i ekologiczne wyjazdy, spotkania z ciekawymi ludźmi. Takie same działania szkoły wymienił dyrektor w ankiecie, stwierdzając, że do kluczowych należą: szkolny wolontariat realizowany w Zespole Szkół Specjalnych w Skoczowie oraz w Domu Dziecka w Międzywiciu, działalność charytatywna, m.in. na rzecz Salwatoriańskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego (akcja Pola Nadziei, pakowanie artykułów w sklepie, organizowanie koncertów charytatywnych, włączanie się w akcje Szlachetna paczka, Prezent pod choinkę, Jałmużna Wielkopostna, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, zbiórka plastikowych nakrętek), organizowanie zbiórki artykułów dla schronisk dla zwierząt, nagrywanie audycji dla radia Anioł Beskidów, coroczny udział w Marszu Żywych w Oświęcimiu, organizowanie rajdów rowerowych i górskich, realizowanie projektów współfinansowanych ze środków unijnych (np. "Nauka kluczem do przyszłości", "Skoczki chcą się uczyć", "Mam 15 lat i planuję swoją przyszłość"), organizowanie wypoczynku w okresie wakacji letnich i ferii zimowych. Podczas wywiadu dyrektor wskazał zasoby lokalnego środowiska, z jakich korzysta szkoła w procesie nauczania: z obiektów sportowych Klubu Sportowego "Beskid Skoczów", miejskiego basenu, oferty Miejskiego Centrum Kultury „Integrator”, muzeów Gustawa Morcinka i św. Jana Sarkandra, Miejskiej Biblioteki Publicznej, a także miasteczka ruchu drogowego przy Ochotniczej Straży Pożarnej oraz stoku narciarskiego „Pod Dębem”. Zdaniem rodziców oraz partnerów i przedstawiciela samorządu, instytucje oraz mieszkańcy środowiska lokalnego wspierają szkołę w jej działaniach i placówka korzysta z tego wsparcia. Rodzice włączają się w organizację imprez, wyjazdów, wspierają materialnie (sponsoring), szkole udostępniane jest prywatne studio nagrań do przygotowywania audycji, uczniowie w ramach zajęć mogą korzystać z miejskiego basenu, stadionu sportowego, oferty ośrodka kultury, muzeów, biblioteki. Szkoła korzysta także ze wsparcia finansowego instytucji i zakładów pracy lokalnego środowiska,

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. Uczestniczący w wywiadzie uczniowie stwierdzili, że szkoła organizuje zajęcia, które dają im szansę na spotkanie z ludźmi lub organizacjami spoza szkoły, np. współpraca z native speakerami, spotkanie z paraolimpijczykiem, studentem psychologii, profesorem greki i łaciny, uczniami z Izraela, uczestniczenie w lekcjach muzealnych organizowanych przez skoczowskie muzea. Zdaniem uczniów, spotkania te są bardzo interesujące, gdyż pozwalają na poszerzenie wiedzy, poznanie innych ludzi, perspektyw i pomysłów. Nauczyciele i dyrektor biorący udział w wywiadach uważają, iż dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku, uczniowie mają możliwość poznania środowiska lokalnego, poszerzenia wiedzy i umiejętności. Wzrasta również ich samoocena, samodzielność, wrażliwość na potrzeby innych, umiejętność współpracy, publicznego prezentowania swoich umiejętności, a także kształtują się postawy społeczne, obywatelskie i patriotyczne. Nauczyciele podczas wywiadu dodali, że o wymienionych korzyściach, świadczą wyniki rozmów z uczniami i rodzicami, opinie przedstawicieli różnych instytucji funkcjonujących w środowisku, obserwowane pozytywne zachowania uczniów w różnych sytuacjach oraz ich widoczna aktywność.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła współpracuje z absolwentami, wykorzystując informacje o ich losach do doskonalenia swojej pracy wychowawczej i dydaktycznej. Prowadzi działania, które dobrze przygotowują uczniów do dalszej edukacji i funkcjonowania w społeczeństwie.

Wykorzystywanie informacji o losach absolwentów.

30 spośród 31 nauczycieli biorących udział w ankiecie uznało, że wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania. Podczas wywiadu stwierdzili, że informacje te służą im do wskazywania najlepszych absolwentów jako przykład do naśladowania i motywowania do nauki. Zapraszają ich także do szkoły na spotkania z obecnymi uczniami, powołują się na nich podczas lekcji, zachęcają absolwentów do współpracy ze szkołą (np. w ramach wolontariatu), do udziału w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach, umożliwiają im odbywanie w szkole praktyk studenckich. 38 spośród 45 ankietowanych uczniów klas II jest zdania, że nauczyciele opowiadają im o losach absolwentów szkoły. Z ankiety dla nauczycieli wynika, że 30 na 31 z nich podejmuje współpracę z absolwentami szkoły. Współpraca ta polega m.in. na zapraszaniu absolwentów do pomocy przy organizacji i realizacji różnego rodzaju projektów i akcji prowadzonych przez szkołę (koncerty, zawody, konkursy, wyjazdy, wycieczki), zapraszaniu ich na zajęcia z uczniami, na rozmowy, na lekcje wychowawcze, przedstawiając ich jako wzór postępowania, stawiając jako przykład do naśladowania, wykorzystując ich porady w zakresie wyboru szkoły średniej i ścieżki kariery zawodowej na bazie własnego doświadczenia. Absolwenci promują szkoły ponadgimnazjalne, prowadzą w szkole drużynę harcerską, zapraszani są do udziału w imprezach szkolnych, angażowani w działalność szkoły (np. udział w akcjach charytatywnych i ekologicznych, kontynuacja wolontariatu), umożliwia im odbywanie praktyk studenckich, nauczyciele udzielają porad w zakresie pisania prac licencjackich, magisterskich i doktorskich, udostępniając materiały i prowadząc konsultacje. Dyrektor w wywiadzie również stwierdził, że szkoła często podejmuje współpracę z absolwentami, która polega na zapraszaniu ich do udziału w akcjach organizowanych przez szkołę, a także angażowaniu ich do współpracy ze szkołą (prowadzenie drużyny harcerskiej), czy realizowaniu przez nich praktyk pedagogicznych.

Przygotowanie uczniów do dalszego funkcjonowania.

Szkoła przygotowuje do dalszej edukacji. W opinii 13 spośród 18 ankietowanych rodziców, ich dzieci nie będą potrzebować korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, do której chcą się dostać. Taki sam pogląd wyraziło 34 spośród 45 uczniów klas II biorących udział w ankiecie. 42 spośród nich uważa, że mają poczucie, iż kończąc tę szkołę będą dobrze przygotowani do dalszej nauki. Także wszyscy ankietowani nauczyciele (30 spośród 31, bo jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi) uznali, że aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, uczniowie ich szkoły nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą. Nauczyciele i dyrektor uczestniczący w wywiadach stwierdzili, że szkoła prowadzi działania w celu przygotowania uczniów do funkcjonowania na rynku pracy, do których można zaliczyć m.in.: udział uczniów w targach edukacyjnych, w targach pracy, w dniach otwartych szkół ponadgimnazjalnych, zajęcia z preorientacji zawodowej, rozpoznawanie predyspozycji zawodowych uczniów, doradztwo zawodowe prowadzone przez pedagoga szkolnego, współpraca z Ochotniczym Hufcem Pracy, wizyty na uczelniach, w instytucjach, zapraszanie przedstawicieli ciekawych zawodów, udział w projekcie współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego „Człowiek najlepszą inwestycją” oraz prowadzenie gazetki informacyjnej o szkołach ponadgimnazjalnych. Szkoła kształci także takie cechy, jak punktualność i systematyczność, umiejętność pisania pism (np. CV) oraz doskonalili umiejętności językowe i posługiwanie się nowoczesnymi technologiami. Zdaniem partnerów i przedstawiciela samorządu wyrażonym podczas wywiadu, oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy. Wszyscy uczestniczący w ankiecie rodzice (18) mają poczucie, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu. Większość spośród 45 ankietowanych uczniów klas II, którzy dokonywali oceny swojej osoby uważa, że lubią kontakt z ludźmi (43/45), są samodzielni (42/45), sami podejmują działania i są aktywni (36/45), są dobrymi uczniami (31/45), a około połowa badanych deklaruje, że lubi naukę (24/45).

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła informuje środowisko o swojej ofercie, realizowanych działaniach i osiągnięciach uczniów. Wskazuje także na celowość i skuteczność podejmowanych działań edukacyjnych i wychowawczych. Jest postrzegana przez środowisko lokalne i rodziców jako placówka promująca wartość uczenia się przez całe życie i dbająca o jakość kształcenia.

Działania informacyjne szkoły.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, jej działań i osiągnięć. Do takich przedsięwzięć dyrektor zaliczył w ankiecie: specjalnie przygotowywane informatory, ulotki, foldery na temat działalności szkoły, własną stronę internetową, umieszczanie tego typu informacji na tablicach ogłoszeń, cykliczne prezentowanie się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej, audycje radiowe, udział w programach lokalnej TV), a także na zebraniach z rodzicami. Zdaniem dyrektora (ankieta), ostatnio upowszechnianymi przez szkołę w środowisku lokalnym informacjami było wydanie folderów o szkole z okazji Dnia otwartego, wkładka na temat szkoły w gazecie lokalnej Czas Skoczowa, cykliczne informacje przekazywane lokalnym mediom na temat osiągnięć uczniów w konkursach, zawodach, informacje na temat wydarzeń szkolnych w mediach: Czas Skoczowa, Wieści Skoczowa, portal internetowy "ox.pl". Dyrektor stwierdził, że po raz ostatni szkoła podjęła działania promocyjno-informacyjne dotyczące swojej działalności lub osiągnięć uczniów, nie więcej niż miesiąc temu. Przeprowadzona analiza dokumentacji szkoły wykazała, że o swojej ofercie i działaniach placówka informuje sposobami wskazanymi przez dyrektora. Z wypowiedzi rodziców i przedstawicieli lokalnego środowiska wynika, że znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Wszyscy ankietowani rodzice (18) stwierdzili, że szkoła informowała ich o sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych oraz w zawodach i imprezach sportowych. Byli także informowani o sukcesach uczniów w konkursach (16/18), zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udziale w akcji społecznej (14/18), przyznaniu uczniom szkoły stypendiów naukowych oraz udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (12/18), otrzymaniu przez szkołę dotacji lub grantu oraz o osiągnięciach artystycznych uczniów (1/18). Informacje na temat osiągnięć szkoły rodzice ocenili w ankiecie pozytywnie, uważają, że są wyczerpujące, jasne i precyzyjne. Informowani są szczegółowo i na bieżąco. Partnerzy oraz przedstawiciel samorządu uczestniczący w wywiadzie uważają, że szkoła informowała o sukcesach uczniów na olimpiadach przedmiotowych i w zawodach sportowych, o nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły oraz o przyznaniu uczniom stypendiów naukowych. Także zdaniem rozmówców, uzyskane informacje są wystarczające, a na temat osiągnięć szkoły można dowiedzieć się ze strony internetowej placówki oraz informacji w prasie lokalnej.

Informacje o celowości i skuteczności działań szkoły.

Ankietowani rodzice (18) uznali, że są informowani przez szkołę o celach, które chce realizować szkoła i celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele (16/18), celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele (15/18), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną oraz wartość wychowawczą (14/18). Z ankiety dla nauczycieli (31) wynika, że informują rodziców o celach, które chce realizować szkoła, celach edukacyjnych i wychowawczych działań realizowanych przez nauczycieli (30/31) oraz działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą (29/30). Przedstawiciel samorządu uczestniczący w wywiadzie, wyraził opinię, że samorząd jest informowany przez szkołę o tym, jaki jest sens edukacyjny i wychowawczy działań, które realizuje placówka, jakie cele szkoła chce realizować oraz jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem. Zdaniem 17 spośród 18 ankietowanych rodziców, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z nimi. W ocenie partnerów oraz przedstawiciela samorządu, jaką wyrazili podczas wywiadu, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy także na współpracy z lokalnym środowiskiem.

Promowanie wartości uczenia się przez całe życie.

Rodzice uczestniczący w ankiecie (18) stwierdzili, że szkoła prowadziła w tym lub poprzednim roku szkolnym działania edukacyjne dla nich lub innych dorosłych takie jak: akcje społeczne i spotkania z ciekawymi ludźmi (12/18), szkolenia, kursy, warsztaty (11/18), działania informacyjne (9/18), konsultacje, debaty angażujące

członków lokalnej społeczności (6/18), projekty edukacyjne (5/18), konkursy (3/18) oraz koncerty i przedstawienia. Także partnerzy oraz przedstawiciel samorządu wskazali podczas wywiadu wymienione przez rodziców działania edukacyjne, jakie szkoła prowadziła dla dorosłych (poza projektami edukacyjnymi i konkursami). Zdaniem dyrektora (wywiad) szkoła prowadziła dla dorosłych szkolenia, kursy, warsztaty, akcje społeczne (charytatywne i ekologiczne) oraz działania informacyjne. Kluczowym działaniem uznał organizowanie Dnia rodzinnego, którego celem jest m.in. integracja rodziców w klasach, zaprezentowanie się uczniów oraz zebranie funduszy na potrzeby szkoły. Na podstawie analizowanej dokumentacji można stwierdzić, że w szkole podejmuje się działania promujące wartość uczenia się, m.in. poprzez upowszechnianie informacji o sukcesach uczniów (prasa lokalna, strona internetowa), organizowanie uroczystości wręczenia stypendiów naukowych uczniom, wręczenie uczniom listów pochwalnych, a rodzicom listów gratulacyjnych, dokonywanie wyboru najlepszych absolwentów szkoły w różnych kategoriach i przyznawanie statuetek „Gucia”, zapraszanie do szkoły jej absolwentów.

Dbłość szkoły o jakość kształcenia.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się. Podczas wywiadu rodzice stwierdzili, że szkoła dba o jakość kształcenia, m.in. poprzez korzystanie z nowoczesnych pomocy naukowych (np. tablic interaktywnych, sprzętu sportowego), uzupełnianie księgozbioru, organizowanie zajęć pozalekcyjnych przedmiotowych i rozwijających zainteresowania uczniów, organizowanie szkolnych konkursów oraz przygotowywanie do udziału w konkursach pozaszkolnych i zawodach sportowych oraz podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli. Świadczą o tym sukcesy uczniów, ich aktywność (udział w różnych akcjach), opinie różnych instytucji i rodziców oraz wyniki obserwacji młodzieży. 14 spośród 18 ankietowanych rodziców uważa, że szkoła dba o jakość uczenia się. Partnerzy i przedstawiciel samorządu uczestniczący w wywiadzie, wyrazili opinię, że szkoła zdecydowanie dba o jakość uczenia się. Ich zdaniem, świadczą o tym dobre wyniki uczniów z egzaminów gimnazjalnych, rosnący wskaźnik edukacyjnej wartości dodanej (EWD), laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych, sukcesy uczniów w różnorodnych konkursach i zawodach sportowych oraz widoczna aktywność uczniów w środowisku (akcje społeczne, wolontariat). Ponadto, kadra pedagogiczna systematycznie się doskonali, baza szkoły jest wzbogacana i wyposażana w nowoczesne środki dydaktyczne, zwiększa się atrakcyjność oferty edukacyjnej poprzez dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, udział w projektach unijnych i organizowanie wyjazdów.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Szkoła zachęca rodziców do dzielenia się opiniami na temat swojej pracy, które wykorzystuje podczas realizowanych działań. Nauczyciele informują rodziców o rozwoju ich dzieci, oraz proponują różne formy wspierania ich w wychowaniu. Rodzice uczniów angażują się we współpracę ze szkołą i mają wpływ na jej funkcjonowanie.

Wpływ rodziców na pracę szkoły.

Z ankiety dla rodziców wynika, że w tym lub poprzednim roku szkolnym dzielili się z nauczycielami lub dyrekcją szkoły swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania na zebraniach rodziców (16/18), poprzez indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (11/18), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (10/18), poprzez indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (9/18), podczas wizyt nauczyciela w domu ucznia (3/18), a także telefonicznie i podczas nieformalnych spotkań. Zdaniem 17 spośród 18 ankietowanych rodziców, nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z nimi, 15 rodziców uważa, że w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez nich opiniami na temat funkcjonowania szkoły, a także opiniami i oczekiwaniami na temat jej pracy. W opinii nauczycieli (ankieta), rodzice dzielą się z nimi swoimi opiniami na temat procesu nauczania podczas indywidualnej rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (28/31) oraz poza wyznaczonymi godzinami spotkań (27/31), podczas zebrań z rodzicami (26/31), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych (25/31), w ankietach (24/31), a także telefonicznie (16/31). Dyrektor w wywiadzie wymienił takie same sposoby dzielenia się

przez rodziców swoimi opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania. Przeprowadzona obserwacja placówki wykazała, że na tablicach informacyjnych w szkole podane są informacje na temat zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami oraz terminów indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami.

14 spośród 18 ankietowanych rodziców uważa, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. W wywiadzie rodzice wskazali przykłady następujących działań, które podjęte zostały przez szkołę pod wpływem ich opinii: wydłużenie drugiej przerwy obiadowej, organizowanie Dni otwartych szkoły, Dnia rodziny, zainstalowanie monitoringu wizyjnego w szkole, organizowanie wycieczek klasowych i szkolnych, udział w programach edukacyjnych, wybór ubezpieczyciela, wysokość składki na radę rodziców i sposób jej wydatkowania oraz pomoc przy wyposażeniu szkolnego sklepiku. Zdaniem dyrektora (wywiad) oraz 26 spośród 31 ankietowanych nauczycieli, opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Podczas wywiadów, nauczyciele i dyrektor wskazali przykłady takich, na które wpływ miały opinie rodziców: wykorzystywanie funduszy zebranych ze składek rodziców, decydowanie o wyjazdach dzieci na wycieczki, wprowadzenie zmian do planu lekcji, wydłużenie drugiej przerwy obiadowej, ustalenie zasady organizowania konsultacji dla rodziców (w jednym terminie), nagranie audycji radiowej dla radia Anioł Beskidów, ustalenie sposobu informowania o ocenach i osiągnięciach uczniów, wybór ubezpieczyciela.

Wspieranie rodziców w wychowaniu dzieci.

Zdaniem wszystkich ankietowanych rodziców (18), wychowawca współpracuje z rodzicem oraz szkoła oferuje pomoc specjalisty pedagoga, 16 rodziców uważa, że nauczyciele współpracują z nimi, 15 - że szkoła oferuje pomoc specjalisty psychologa. Rodzice uznali także, że szkoła oferuje następujące formy wsparcia: współpraca dyrektora z rodzicami (13/18), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (12/18), pośrednictwo w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji (10/18), opieka socjalna (10/18), poradnictwo wychowawcze (7/18), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (9/18), pomoc logopedy (6/18), grupa wsparcia (2/18). W opinii rodziców, szkoła umożliwia im dostęp do następujących form wsparcia w wychowaniu: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (18/18), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (12/18), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (14/18), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (13/18), opieka socjalna (9/18), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (10/18), prewencyjna grupa wsparcia (2/18). Z wymienionych form wsparcia prowadzonych przez szkołę, za najbardziej pomocne rodzice uważają: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (16), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (13), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (11), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (9), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (8), opiekę socjalną (7), prewencyjną grupę wsparcia (2). Nauczyciele uczestniczący w ankiecie (31) są zdania, że wspierają rodziców w wychowaniu dzieci poprzez służenie radą i wsparciem w sytuacjach problemowych (30/31), poznawanie sytuacji życiowej wychowanków i ich rodzin oraz doradzanie, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia (29/31), utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami oraz w zależności od potrzeb prowadzenie indywidualnych lub grupowych spotkań z rodzicami (27/31), a także organizowanie dla nich szkoleń i przygotowanie materiałów, gazetki, ulotek (kąćik profilaktyczny). Także zdaniem dyrektora, jakie wyraził w wywiadzie, szkoła wspiera rodziców w wychowaniu poprzez: umożliwianie im korzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, kierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej, prowadzenie świetlicy dla dzieci, prowadzenie profilaktyki zachowań ryzykownych, prowadzenie zajęć wychowawczych dla dzieci i organizowanie pomocy materialnej. W jego opinii, kluczowym działaniem jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna organizowana w szkole, (z której korzysta około 25 osób) oraz pomoc specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej i pomoc materialna dla rodzin. Z przeprowadzonej analizy dokumentacji szkoły wynika, że opisane w niej zostały takie formy wsparcia rodziców w wychowaniu, jak: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego, pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradnictwo wychowawcze i opieka socjalna. Przeprowadzona obserwacja placówki wykazała, że w widocznych miejscach w szkole wywieszono są informacje o godzinach dyżurów nauczycieli dla rodziców, o godzinach dyżurów dyrekcji szkoły dla rodziców oraz o innych formach kontaktu (telefon, adres mailowy), a także informacje skierowane do rodziców na temat wychowania (np. o problemach wychowawczych, czy jak rozmawiać z dzieckiem).

17 spośród 18 ankietowanych rodziców uważa, że są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat sukcesów swojego dziecka, natomiast wszyscy uznali, że są wystarczająco poinformowani na temat trudności, jakie ma w szkole ich dziecko. W wywiadzie rodzice stwierdzili, że informacje, które otrzymują od nauczycieli lub innych pracowników szkoły na temat ich dzieci są pomocne w wychowaniu, gdyż pozwalają na systematyczną obserwację postępów i zachowania dzieci, ukierunkowują postępowanie wobec nich i pomagają w podejmowaniu decyzji wychowawczych, a także ułatwiają dostęp do specjalistów. Zdaniem 30 spośród 31 ankietowanych nauczycieli (jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi), rodzice są w wystarczającym stopniu informowani przez nich

o sukcesach oraz o trudnościach, jakie mają dzieci.

Udział rodziców w działaniach szkoły i podejmowanych decyzjach.

Rodzice uczestniczący w ankiecie (18) oraz w wywiadzie stwierdzili, że brali udział w różnych działaniach organizowanych przez szkołę, np.: imprezy (akademia z okazji rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego, występy na Dzień Dziecka, uroczyste rozdanie stypendiów za wyniki w nauce, Dni otwarte szkoły, Dzień rodziny, prezentacja projektu edukacyjnego, akcja Pola Nadziei, rozgrywki sportowe rodziców i nauczycieli), pomoc w organizowaniu balu karnawałowego dla rodziców, koncertu charytatywnego, w zbiórce makulatury i dla schronisk dla zwierząt, udział w wycieczkach i wyjazdach oraz pomoc w ich organizacji, wsparcie Dnia zdrowego żywienia, a także pieczenie ciast na organizowane akcje charytatywne. Rodzice deklarowali również swoje uczestnictwo w szkoleniach specjalistycznych, warsztatach z psychologiem, spotkaniu z policjantem oraz zebraniach. Nauczyciele podczas wywiadu wskazali wymienione przez rodziców działania szkoły, w których uczestniczyli, dodając jeszcze: Dzień Edukacji Narodowej, imprezy sportowe, udział w jasełkach, udostępnianie studia nagrań.

12 spośród 18 ankietowanych rodziców uznało, że w tym lub poprzednim roku szkolnym współuczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Podczas wywiadu stwierdzili, że ich uczestnictwo w podejmowaniu decyzji polegało na wyrażaniu opinii, zgłaszaniu swoich uwag i propozycji, współdecydowaniu w różnych sprawach. Rodzice zarówno w ankiecie, jak i w trakcie wywiadu wskazali następujące sytuacje, w których uczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących szkoły lub klasy: wybór rady rodziców i wpływ na dysponowanie jej funduszami, wybór firmy ubezpieczeniowej dla uczniów, wydłużenie przerwy obiadowej dla gimnazjalistów, wprowadzenie konsultacji dla rodziców w stałym terminie i dodatkowych dyżurów nauczycieli na przerwach w celu zwiększenia bezpieczeństwa młodzieży, wpływ na zmiany w planie lekcji, na sposób i częstotliwość informowania o ocenach i osiągnięciach dziecka w dzienniczku ucznia, wybór miejsca i kosztów wycieczki szkolnej, wpływ na organizowanie imprez szkolnych (np. Dzień rodziny, Dni otwarte szkoły), udział w programach edukacyjnych i akcjach społecznych. Zdaniem dyrektora wyrażonym podczas wywiadu, rodzice decydują o sprawach szkoły na zebraniach klasowych (wycieczki, wyjazdy do kina, teatru, dyskoteki) oraz na spotkaniach rady rodziców w kwestii składek, pomocy materialnej (nagrody w konkursach, wybór ubezpieczyciela). Sami biorą udział w imprezach szkolnych (Dzień rodziny, Dzień otwarte szkoły, bal karnawałowy dla rodziców, Mikołaj, Dzień Dziecka), wyjazdach oraz pieką ciasta. Także 30 z 31 ankietowanych nauczycieli (jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi) uważa, że rodzice współuczestniczą w decydowaniu o życiu szkoły. Zarówno nauczyciele (ankieta), jak i dyrektor (wywiad) podali następujące przykłady decyzji, na które rodzice mieli największy wpływ.: wybór rady rodziców, ustalenie składki i wpływ na dysponowanie funduszami rady rodziców, wprowadzenie zmian w planie lekcji, drugiej długiej przerwy obiadowej, ustalenie stałego terminu konsultacji nauczycieli oraz sposobu informowania o ocenach i osiągnięciach dziecka w dzienniczku ucznia a także wskazanie propozycji zadań do szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki, wpływ na organizowanie imprez szkolnych i wycieczek klasowych oraz wybór firmy ubezpieczeniowej dla uczniów. Analizowana dokumentacja wskazuje, że rodzice mają wpływ na:

- kwestie dydaktyczne, np. wprowadzenie nowych zajęć do oferty edukacyjnej (kółko szachowe i taneczne), wprowadzenie dodatkowego języka obcego (język rosyjski), organizowanie wyjazdów dydaktycznych (np. do Planetarium) oraz wycieczek klasowych,
- kwestie wychowawcze, np. przyjęcie szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki, organizowanie wyjazdów do kina i do teatru, organizowanie zajęć profilaktycznych,
- kwestie organizacyjne, np. wprowadzenie zmian w planie zajęć, wydłużenie drugiej przerwy obiadowej, wybór ubezpieczyciela, zakup nagród dla uczniów, dofinansowanie szkolnych konkursów.

Wymaganie jest spełnione na poziomie wysokim.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Społeczność szkolna utożsamia się z założeniami koncepcji pracy szkoły, na której opiera się jej funkcjonowanie, a rodzice uważają, że przyjęte przez szkołę kierunki pracy są właściwe i odpowiadają ich oczekiwaniom.
2. Opracowana przez szkołę oferta edukacyjna uwzględnia podstawę programową, wynika z potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców oraz zakłada kształcenie kompetencji niezbędnych na rynku pracy. W celu pełniejszego rozwoju uczniów dokonywana jest jej modyfikacja.
3. W planowaniu i realizacji procesów edukacyjnych uwzględniane są potrzeby uczniów. Organizacja i monitorowanie tych procesów odbywa się przy współpracy nauczycieli i sprzyja uczeniu się. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych wykorzystywane są do ich modyfikacji.
4. Stosowane w szkole ocenianie uczniów daje im informacje na temat ich postępów w nauce i pozwala na formułowanie wniosków dotyczących procesu edukacyjnego.
5. Prowadzone w szkole diagnozy i analizy osiągnięć uczniów, w których uwzględniane są możliwości uczniów, umożliwiają im nabywanie wiadomości i umiejętności zgodnych z podstawą programową oraz osiąganie sukcesów w różnych dziedzinach.
6. Szkoła wspiera swoich uczniów poprzez różne działania zmierzające do zachęcania i motywowania ich do nauki.
7. Przyjęte przez szkołę założenia wychowawcze są akceptowane przez rodziców i uczniów. Uczniowie szkoły znają ustalone w szkole normy, stosują się do nich i wiedzą, że są one właściwe oraz pożądane społecznie.
8. Współpraca szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, polegająca na wykorzystaniu wzajemnego potencjału, przyczynia się do uspołecznienia uczniów, kształtowania wrażliwości społecznej, rozwijania zainteresowań oraz zyskania uznania w społeczności lokalnej.
9. W opinii partnerów społecznych i rodziców, oferta edukacyjna szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy, a realizowane przez nauczycieli działania przygotowują uczniów do dalszej edukacji i funkcjonowania w społeczeństwie.
10. Szkoła informuje środowisko lokalne o celowości i skuteczności podejmowanych przez nią działań, które promują wartość uczenia się, dzięki czemu jest ona postrzegana jako placówka dbająca o jakość kształcenia.
11. Gimnazjum wspiera rodziców w wychowaniu dzieci, stwarza rodzicom możliwość wyrażania opinii na temat pracy placówki, włączania się w podejmowanie decyzji dotyczących życia szkoły i w organizowane przez nią działania.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	B
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B

Raport sporządzili:

- Jacek Szczotka
- Anna Olbrycht

Kurator Oświaty:

.....